

Porteføljestyret for energi og transport

Dato	Sted
24.09.2025	Teams
Kl. 9.00-15.00	

Sak PS-ENERTR 33/25	Godkjenning av sakslisten
---------------------	---------------------------

Sak PS-ENERTR 34/25	Godkjent møteprotokoll fra porteføljestyremøte 2/2025
---------------------	---

Sak PS-ENERTR 35/25	Spørsmål om habilitet
---------------------	-----------------------

Sak PS-ENERTR 36/25	Orienteringer
---------------------	---------------

Sak PS- ENERTR 37/25	Investeringsplan 2026-2028
----------------------	----------------------------

Sak PS- ENERTR 38/25	Samarbeidsflater med PS Klima og miljø
----------------------	--

Sak PS- ENERTR 39/25	Tildeling maritim KI senter [U.off, jf. offl. § 14]
----------------------	---

Sak PS- ENERTR 40/25	Orientering om kjernekraft
----------------------	----------------------------

Sak PS- ENERTR 41/25	Tildelinger IPN – orientering og en bloc avslag [U.off, jf. offl. § xx]
----------------------	---

Sak PS- ENERTR 42/25	Tildelinger IPN – Energi [U.off, jf. offl. § 14]
----------------------	--

Sak PS- ENERTR 43/25	Tildelinger IPN – Maritim [U.off, jf. offl. § 14]
----------------------	---

Sak PS- ENERTR 44/25	Tildelinger IPN – Petroleum [U.off, jf. offl. § 14]
----------------------	---

Sak PS- ENERTR 45/25	Underveisvurdering Northwind [U.off, jf. offl. § 14]
----------------------	--

Sak PS- ENERTR 46/25	Møteplan 2026
----------------------	---------------

Sak PS- ENERTR 47/25	Eventuelt
----------------------	-----------

Sak PS- ENERTR 48/25	Godkjenning av møteprotokoll
----------------------	------------------------------

Sak PS-ENERTR 34 2025

Godkjent møteprotokoll

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for energi og transport	Rune Volla	Ingrid Anne Munz	1. Godkjent møteprotokoll for møte 2/25

Fra
Områdedirektør
Eva Falleth

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak *Porteføljestyret tar informasjonen om møteprotokoll for porteføljestyremøte 2/25 til orientering.*

Hovedpunkter Porteføljestyret godkjente møteprotokoll for porteføljestyremøte 2/25 under sak PS-ENERTR 32/2025 (Vedlegg 1). Den offentlige versjonen er publisert på Forskningsrådets nettsider.

Sak PS-ENERTR 35 2025

Spørsmål om habilitet

U.off, jf. offl. § xx, hvis aktuelt

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for energi og transport	Rune Volla	Hanne Marie Nilsson	1.Habilitetsbestemmelsene 2.Prosjektlister

Fra
Områdedirektør
Eva Falleth

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak Følgende porteføljestyremedlemmer erklærer seg inhabile i sak PS ENERTR 39, 42, 43, 44 og 45/25

	Marit Brandtsegg	Elisabeth Birkeland	Torjus Bolkesjø	Martin Smedstad	Inge Røinaas Gran	Sonja Vernøy Hansen	Ingeborg Palm Helland	Merete Vadla Madland	Asgeir Tomasgard	Bjørn-Johan Vartdal	Hans Erik Vatne
Sak 39 tildeling Maritim KI senter		X		X	X/F	X		X	X	X	
Sak 42 tildeling IPN Energi					X/F				X		
Sak 43 tildeling IPN Maritim					X/F				X		
Sak 44 tildeling IPN Petroleum					X/F						
Sak 45 Underveisvurdering Northwind			X		X/F		X		X	X	

X=inhabil; F=forfall

Kort bakgrunn

Administrasjonen henviser til Forskningsrådets bestemmelser for habilitet og tillit som var vedlagt oppnevningbrevet, samt kortversjonen som er vedlagt denne saken.

Reglene om habilitet og tillit kommer i utgangspunktet til anvendelse i forbindelse med enhver tilretteleggelse eller avgjørelse i en forvaltnings sak og gjelder for tilsatte, eksperter og medlemmer av Forskningsrådets styrende og rådgivende organer. Dette gjelder for

eksempel fageksperter som Forskningsrådet benytter i søknadsevalueringen eller medlemmer av porteføljestyrene som gjør vedtak om hvem som får tildelt prosjektmidler.

**Hvorfor saken
fremmes til dette
møtet**

Habilitet vil være fast sak i alle møter, men er spesielt viktig i tildelingsmøtene.

Hovedpunkter

Forut for dette møte har porteføljestyrets medlemmer gjort en egen gjennomgang av listen over prosjektdeltagere i alle søknader som ligger til vurdering i PS ENERTR 39, 42,43,44 og 45/25 med tanke på forhold som kan tenkes å lede til inhabilitet i sakene. Administrasjonen har med basis i dette gjort en helhetlig gjennomgang. Administrasjonen har også kartlagt egen mulig inhabilitet i de nevnte sakene.

I tabellen har administrasjonen oppsummert prosjektlister. Ettersom kartleggingen har skjedd i to omganger og har inneholdt søknader som ikke blir behandlet på dette møtet, har vi lagt ved prosjektlister for sakene i Vedlegg 2.

Styrets medlemmer vurderer selv behovet for å drøfte eventuelle spørsmål tilknyttet prosjektlister og oppsummeringen i tabellen over.

For at porteføljestyret skal være beslutningsdyktig i sak PS 39/25 er følgende settemedlemmer oppnevnt:

Anne Helen Hansen, Søkeldirektoratet

Sandrine Benard, Miljødirektoratet

Malin Torsæter, Equinor

**Forberedelse /
prosess**

Porteføljestyrets medlemmer og settemedlemmer har gjennomgått prosjektlister og kartlagt egen habilitet. Administrasjonen har sammenstilt informasjonen.

Videre saksgang

Instruks om habilitet og tillit i Norges forskningsråd

Innhold

1. Innledning	2
2. Definisjoner	2
3. Habilitetskrav og avgjørelse av habilitetsspørsmålet.....	2
3.1 Automatisk inhabilitet	2
3.2 Inhabilitet etter skjønn	3
3.3 Konkurranserinhabilitet	3
4. Prosedyrer	3
4.1 Egenerklæringer	3
4.2 Saksbehandlingsprosedyrer	4
5. Endringer	5

Utarbeidet av: Juridisk	Instruks om habilitet og tillit i Norges forskningsråd	Gyldig fra: 18.06.08
Dokumenteier: Avd dir virkstyr		Sist revidert: 03.06.25
Godkjent av: Adm. dir		Versjons nr. 7

1. Innledning

Bestemmelsene gjelder for Forskningsrådets ansatte, eksperter/evaluatorer, medlemmer av styrende og rådgivende organer samt enhver annen som utfører tjeneste eller arbeid for Forskningsrådet, jf. forvaltningsloven § 10.

Reglene gjelder generelt, både for ansettelser, anskaffelser og for tilskuddssøknadsprosessen i Forskningsrådet.

Det er utarbeidet en egen veiledning til hjelp ved habilitetsvurderingen, se [dokumentet Veileder om habilitet og tillit i Norges forskningsråd](#).

2. Definisjoner

I disse bestemmelsene menes med:

Part – person som en avgjørelse retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder, jf. forvaltningslovens § 2 e). Som part regnes normalt også enkeltperson som er direkte identifisert i en søknad og som har en sentral rolle i prosjektet.

Avgjørelse – vedtak eller andre handlinger som har betydning for den videre saksgangen. Det kan også være valg som innebærer å ikke vedta eller handle.

3. Habilitetskrav og avgjørelse av habilitetsspørsmålet

3.1 Automatisk inhabilitet

Ansatt, ekspert/evaluator, medlem av styrende og rådgivende organer samt enhver annen som utfører tjeneste eller arbeid for Forskningsrådet, er i alle tilfeller inhabil til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse, eller treffe avgjørelse i en sak:

- når han eller hun selv er part i saken
- når han eller hun er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nært som søsken
- når han eller hun er eller har vært gift eller partner med eller er forlovet med, eller er samboer med, eller er fosterfar, fostermor eller fosterbarn til en part.
- når han eller hun er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte
- når han eller hun leder eller har en ledende stilling i, eller er medlem av styringsorgan eller bedriftsforsamling for en offentlig eller privat virksomhet, som er part i saken
- når han eller hun er, eller for mindre enn 3 år siden har vært, veileder for en part med sikte på doktorgrad

Utarbeidet av: Juridisk	Instruks om habilitet og tillit i Norges forskningsråd	Gyldig fra: 18.06.08
Dokumenteier: Avd dir virkstyr		Sist revidert: 03.06.25
Godkjent av: Adm. dir		Versjons nr. 7

3.2 Inhabilitet etter skjønn

Ansatt, ekspert/evaluator, medlem av styrende og rådgivende organer samt enhver annen som utfører tjeneste eller arbeid for Forskningsrådet, er inhabil til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse, eller treffe avgjørelse i en sak når det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til hans eller hennes upartiskhet.

Ved vurderingen skal det blant annet legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham eller henne selv eller noen som han eller hun har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part

3.3 Konkurranserinhabilitet

Den som er inhabil etter punkt 3.1 eller 3.2 kan ikke tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse, eller treffe avgjørelse i en sak som står i et direkte konkurranseforhold til den saken hvor vedkommende er inhabil. Et slikt konkurranseforhold foreligger når avgjørelsen i saken med stor grad av sannsynlighet får direkte betydning i den saken hvor han eller hun er inhabil.

3.4 Inhabilitet hos ansatte i Forskningsrådet

Er en ansatt i Forskningsrådet inhabil etter bestemmelsene i 3.1 og 3.2, kan vedkommende ikke tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller treffe avgjørelse i saken. Dersom en leder er inhabil kan avgjørelse i saken heller ikke treffes av en ansatt som er direkte underordnet den inhabile.

Nyansatte som rekrutteres fra et søkermiljø som søker tilskudd, eller fra en virksomhet som Forskningsrådet gjør anskaffelser fra, vil –avhengig av tidligere stilling – som hovedregel være inhabile i forhold til tilskuddssøknader eller anskaffelser knyttet til dette miljøet i en viss tid etter tilsetting.

4. Prosedyrer

4.1 Egenerklæringer

Denne instruks skal sendes den som oppnevnes som medlem av Forskningsrådets styrende og rådgivende organer samt eksperter/evaluatorer. Vedkommende undertegner en sakkyndigerklæring som bekrefter at han eller hun er kjent med, og vil etterleve, disse bestemmelsene.

Eksperter/evaluatorer skal erklære om de kjenner til forhold som gjør dem inhabile i forhold til den/de aktuelle søknaden(e) de er blitt bedt om å vurdere.

Utarbeidet av: Juridisk	Instruks om habilitet og tillit i Norges forskningsråd	Gyldig fra: 18.06.08
Dokumenteier: Avd dir virkstyr		Sist revidert: 03.06.25
Godkjent av: Adm. dir		Versjons nr. 7

Medlemmer av Forskningsrådets styrende og rådgivende organer skal opplyse om verv m.v. som er relevante for deres oppgaver i Forskningsrådet.

4.2 Saksbehandlingsprosedyrer

Ansatt, ekspert/evaluator, medlem av styrende og rådgivende organer samt enhver annen som utfører tjeneste eller arbeid for Forskningsrådet, skal i god tid si fra om forhold som gjør, eller kan gjøre, dem inhabile. Den overordnede avgjør om den ansatte er habil.

Alle som deltar i saksforberedelse eller avgjør en konkret ansettelsessak, må vurdere om det finnes forhold som kan svekke tilliten til at de er upartiske.

Om ekspertene er habile avgjøres av Forskningsrådets administrasjon etter dialog med ekspertene.

I styrende og rådgivende organer tas forholdet om habilitet opp med lederen av organet. Lederen samrår seg med administrasjonen. Det styrende og/eller rådgivende organet avgjør spørsmålet om medlemmenes habilitet.

I tilknytning til ethvert møte skal det være et fast punkt på dagsorden der forhold av betydning for medlemmenes habilitet blir reist. Under dette punktet i møtet skal det kortfattet protokolleres at spørsmålet om inhabilitet har stått på dagsorden, hvilke forhold som har vært drøftet, samt organets beslutning.

Et medlem fratrer under behandlingen av spørsmålet om egen habilitet etter først å ha gjort rede for de faktiske forhold om habiliteten.

Organet fatter under dette punkt endelig vedtak i alle spørsmål vedrørende inhabilitet med plikt til å fratre (jf. forvaltningsloven § 8, andre ledd).

Organet må være beslutningsdyktig når det behandler spørsmålet om habilitet.

Dersom det i en søknad eller i ett og samme sakskompleks oppstår spørsmål om inhabilitet for flere medlemmer, kan ingen av dem delta ved avgjørelsen av sin egen eller et annet medlems habilitet, med mindre organet ellers ikke ville være beslutningsdyktig. I sistnevnte tilfelle skal alle møtende medlemmer delta.

Der det er konstatert inhabilitet, skal vedkommende medlem forlate rommet under behandlingen av, og vedtak i, vedkommende sak(er).

Et inhabilt medlem skal i saker organet har til behandling, ikke gis anledning til å ivareta sine partsinteresser på annen måte enn andre parter (tilleggsopplysninger, presiseringer m.v.).

Administrasjonen kan vurdere inhabilitet før møtet og legge til rette for en saksbehandling som i størst mulig grad søker å redusere konsekvensen av inhabilitet.

Utarbeidet av: Juridisk	Instruks om habilitet og tillit i Norges forskningsråd	Gyldig fra: 18.06.08
Dokumenteier: Avd dir virkstyr		Sist revidert: 03.06.25
Godkjent av: Adm. dir		Versjons nr. 7

5. Endringer

11.9.2012: Det er gjort endringer i bestemmelsene om nært faglig samarbeid. Punkt 3.2 Inhabilitet etter skjønn og punkt 4 Vurdering av inhabilitet etter skjønn i Vedlegg 2 er endret, mens Vedlegg 3 Bakgrunn for habilitetsbestemmelsene om nært faglig samarbeid er lagt til.

5.4.2013: Det er gjort endringer i bestemmelsene om utsendelse av saksdokumenter til styremedlemmer i punkt 4.2 Saksbehandlingsprosedyrer og i punkt 6 Konkurranserinhabilitet i veiledningen.

14.8.2014: Det er gjort endringer ved at det er lagt til et nytt kapittel, nr. 7, om inhabilitet ved medlemskap i referansegrupper etc. Videre er det inntatt en presisering av habilitetsreglenes anvendelse i vedlegg 2, pkt. 6.2., om konkurranseinhabilitet for programstyre- og komitémedlemmer.

14.11.2022: Program og programstyrer er erstattet med portefølje og porteføljestyrer. Pkt. 6.2 er presisert mht. vedtak en bloc og håndtering av inhabilitet.

19.06.2025: Det er gjort endringer i instruksene ved språklige forenklinger, restrukturering av kapitler/delkapitler i veiledningen samt utdyping av enkelte deler av veiledningen. Det har kommet presiseringer i veilederen om aksjeinnehav og eierskap, og det er kommet inn et punkt om konkurranseinhabilitet ved løpende søknadsbehandling.

Sak PS-ENERTR 36 2025

Orienteringer

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for energi og transport	Rune Volla	Ingrid Anne Munz	1. Endringer i fullmakter
Fra			
Områdedirektør			
Eva Falleth			

ORIENTERINGSSAK

Forslag til vedtak *Porteføljestyret tar informasjonen til orientering.*

Kort bakgrunn	Administrasjonen orienterer om viktige nyhetssaker, beslutninger eller prosesser i Forskningsrådet av relevans for porteføljestyrets arbeid.
----------------------	--

Hvorfor saken fremmes til dette møtet	Saken fremmes til orientering.
--	--------------------------------

Hovedpunkter	<u><i>Energi2050 søker innspill</i></u> Energi2050 har startet opp arbeidet med å utvikle en helhetlig, nasjonal FOUI-strategi for energiområdet. Det blir mange delleveranser i løpet av 2025 og 2026 på veien fram mot en ferdig strategi i 4.kvartal 2026. Det er åpnet for å sende inn forslag om hva som bør vektlegges i arbeidet på Forskningsrådets nettsider. Denne første innspillsrunden er åpen til ut september 2025. Nye innspillsrunder vil komme etter hvert som det utvikles grunnlagsrapporter og strategiutkast. Energi2050 forum avholdes 23.10. Det er åpent for påmelding: <u>Energi2050-forum</u>. <u><i>Endringer i Forskningsrådets fullmakter</i></u> Vi viser til vedlegg 1, som beskriver endringer i fullmaktene. <u><i>EUs rammeprogram</i></u> Horisont Europa (2021-2027) har 2,5 aktive år igjen med ferdig fremforhandlede arbeidsprogrammer. Norske søkere er svært aktive innenfor Klynge 5 med tilhørende partnerskap; Klima, energi og mobilitet. Mer enn hvert 4. prosjektforslag med norsk deltakelse lykkes med å oppnå finansiering. I juli fremmet EU-kommisjonen sitt forslag til struktur og budsjett for neste programperiode; 2028-2034. Det er foreløpig på skissestadium, men som ventet sterkt preget av anbefalingene i de tre rapportene til hhv. Letta, Draghi og Heitor (ref. orienteringen styret fikk i desember 2024). En kraftig styrking av Europas konkurransekraft overfor USA og Kina blir en overordnet ambisjon. Dermed går forslaget ut på å vri finansieringsinstrumentene til på en ny måte. Man etablerer et Europeisk konkurranseevnefond (ECF), som det neste Horisont Europa (HEU) skal innordnes i, samtidig som HEU fortsatt skal bestå som et selvstendig program. Flernasjonale samarbeidsprosjekter blir videreført, men det tilføres en rekke andre finansieringsformer og garantiordninger, som samlet skal støtte FoU. Samlet budsjett for hele pakken/programperioden blir svært mye høyere enn dagens rammeprogram, men det er for tidlig å brette de store budsjettene ned til enkelte
---------------------	---

delprogrammer. Administrasjonen er i gang med å analysere forslaget, og vil komme tilbake til porteføljestyret med en mer detaljert orientering senere.

Mineraler

Forskningsrådet har fått i oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet om å gi en anbefaling om en framtidig FoU-satsing for landbaserte mineraler. Bakgrunnen er behovet for å sikre tilgang på råvarer til grønn og digital omstilling, samtidig som natur, lokalsamfunn og urfolks rettigheter ivaretas. Rapporten finnes [her](#).

Maritim 2050

Flere initiativer under MoUen mellom Norge og Brasil, er nå igangsatt av Forskningsrådet. Disse initiativene som støtter opp under den tidlige fasen av grønn korridorutredningen og mulighetsstudiet som ledes av DNV. Både på den operasjonelle siden (prosjektarbeid og stakeholderanalyser) og FoU-siden (Fellesutlysning med Finep) ledes av Forskningsrådet. Styringsgruppen har videre besluttet å ikke delta under COP 30 eller Novemberkonferansen 2025. Arbeidsplanen utarbeidet av Forskningsrådet for det overordnede bilaterale samarbeidet gjennom Q2 25 – Q2 26 er nå revidert og formalisert på begge sider.

- Industrisiden i Brasil har begynt å mobilisere for mer aktiv deltagelse, med bla. Petrobras, Raízen og andre virksomheter nå involvert i utredningsarbeidet.
- Forskningsrådet har også gjennomført et bilateralt high-level arrangementet hos Rederiforbundet under Nor-Shipping i juni med sentrale myndighets- og industriaktører fra begge land.

Transport 2050-sentrene er nå i etableringsfasen. I løpet av september gjennomføres oppstartsmøter mellom hvert av de tre sentrene sammen med Forskningsrådet og Samferdselsdepartementet. I oktober/november vil Forskningsrådet og Samferdselsdepartementet arrangere en offisiell markering av de tre sentrene.

Tildelinger

Porteføljen for energi og transport bidrar med midler i utlysninger som vedtas av andre (CLIMIT, andre porteføljestyre og internasjonalt). En del av disse er vedtatt, og noen er nært forestående.

- CO2 håndtering: 49 millioner kroner til CO2-fangst og -lagring
- CETP: 95 millioner kroner til internasjonal energiforskning
- Arealer under press: Vedtas av Porteføljestyret for klima og miljø 25. september. Miljøvennlig energi deltar med 20 mill. kroner.
- Samisk: Vedtas av Porteføljestyret for samisk 23. september. Miljøvennlig energi deltar med 10. mill. kroner.

- Samfunnssikkerhet og beredskap: Vedtas av Porteføljestyret for demokrati og internasjonale relasjoner 26. september. Petroleum og Miljøvennlig energi deltar med totalt 40 mill. kroner.

Veikartet for forskningsinfrastruktur vedtas i porteføljestyret for forskningssystemet 17. september. Utkastet har vært bearbeidet med utgangspunkt i innspillene fra porteføljestyrene og fra innspillmøtene.

Senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI)

Behandling av søknader om SFI pågår. 10 søknader er direkte relevant for Portefølje for energi og transport, blant annet er flere av FME-søknadene omarbeidet og innsendt som SFI. Vedtak om tildeling fattes av Porteføljestyret for innovasjon i desember.

Grønn plattform

Behandling av søknader om finansiering fra Grønn plattform pågår. Av 61 søknader er 23 direkte relevant for Portefølje for energi og transport sitt ansvarsområde. Utlysningen er et samarbeid mellom Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Siva. Vedtak om tildeling fattes av et styreutvalg i desember.

Klagesaker

Oppdatering om status for klagesaker vil bli gitt i møtet.

Endringer i fullmaktene

Styret vedtok 2. juni endringer i Forskningsrådets fullmakter, blant annet for å effektivisere saksbehandlingen og tydeliggjøre porteføljestyrenes hovedoppgaver. Hovedledelsen har også fastsatt retningslinjer for behandling av saker på sirkulasjon i Forskningsrådets styrer. Nedenfor følger de viktigste endringene:

- Vedtak om tildeling i internasjonale utlysninger
 - o I internasjonale utlysninger hvor porteføljestyret har fastsatt budsjettrammen for utlysningen og den faglige vurderingen og rangeringen er gjort på en internasjonal arena, har administrerende direktør tildelingsfullmakt.
- Søknader utenfor utlysningens tema eller andre avgrensninger i utlysningen
 - o Innsendte søknader som er utenfor tematiske eller andre avgrensninger i utlysningen, eller når det ikke er midler igjen, avslås på administrerende direktørs fullmakt.
- Klare avslag eller tildelinger der det ikke er rom for faglig skjønn
 - o Saker der porteføljestyret på forhånd har tatt en avgjørelse om prosess og karaktergrenser for avslag eller tildeling slik at det ikke er noe rom for skjønn, kan avgjøres på administrerende direktørs tildelingsfullmakt. Det er porteføljestyret som da delegerer denne beslutningsmyndigheten til administrerende direktør.
- Vedtak om prosjekter samfinansiert fra flere porteføljer
 - o Vedtak om samfinansierte prosjekter skal fattes i bare ett porteføljestyre. Normalt er dette det porteføljestyret som bidrar med mest midler. Unntaksvis kan et porteføljestyre med mindre finansielt bidrag fatte vedtak, dersom kompetanse- eller habilitetsgrunner tilsier det.
- Retningslinjer for vedtak på sirkulasjon i Forskningsrådets styrer
 - o Vedtak i Forskningsrådets styrer skal som hovedregel fattes i digitale eller fysiske møter. Unntaksvis kan saker behandles på sirkulasjon, og da gjelder de samme reglene som for ordinære møter. Alle habile styremedlemmer må aktivt gi tilbakemelding om de støtter saken eller ikke. Det må lages en protokoll som godkjennes av styremedlemmene på sirkulasjon etter vedtaket er fattet. Protokollen publiseres deretter på nettsiden.

Endringene vil bli nærmere forklart i saker i porteføljestyret der disse fullmaktene kommer til anvendelse.

Sak PS ENERTR 37 2025

Investeringsplan (2026-2028) - beslutning

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for energi og transport	Rune Volla	Ingrid Anne Munz	1. Utkast til investeringsplan 2. Miljøvennlig energi – utdyping av forslag
Fra			
Områdedirektør			
Eva Falleth			

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak Et utkast til investeringsplan for 2026-2028 ble framlagt for vedtak.
Porteføljestyret vedtar vedlagte utkast til investeringsplan.

Kort bakgrunn

På grunnlag av porteføljeplanen og porteføljeanalysene skal det utarbeides en 3-årig investeringsplan (tiltaks- og utlysningsplaner) for porteføljen. Selv om porteføljeanalysen er sentral for veivalgene i investeringsplanen, er det viktig å være oppmerksom på at porteføljeanalysen i hovedsak er basert på statistikk og annen informasjon om løpende prosjekter. Dette er med andre ord et situasjonsbilde som reflekterer tildelingsbrev og beslutninger som ligger 1-3 år tidligere. Investeringsanbefalingene må derfor også ta hensyn til inntektsutviklingen til porteføljen og tidligere beslutninger som enda ikke har fått full effekt i statistikken og analysen, utviklingen innen sektorene generelt, samt varslede/besluttede føringer fra finansierende departementer.

Det er planene for det første året hvor det er behov for konkrete prioriteringer og tiltak, mens planene for de to siste årene er å anse som tentative ved behandlingen i dette møtet. Budsjetttrammene er basert på en antagelse om nullvekstramme i statsbudsjettet. Utlysningssammene må justeres etter at statsbudsjettet er vedtatt.

Når investeringsplanen er godkjent av Forskningsrådets styre kan administrasjonen iverksette utlysninger og andre tiltak for 2026, som er beskrevet i investeringsplanen uten videre behandling i porteføljestyrene. Investeringsplanen er derfor det viktigste verktøyet porteføljestyret har for å vedta tiltak og prioriteringer for de kommende årene for sin portefølje.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet Administrasjonene ber porteføljestyret drøfte administrasjonens forslag, og vedta investeringsplanen, eventuelt med endringer spesifisert i møtet.

Hovedpunkter

Energi og lavutslipp: Forskningssentre for miljøvennlig energi (FME)

Endring ift forslag som ble lagt frem på møte 2-2025 i juni:

- Lagt ramme for utlysning av FME samfunn til 2026 i stedet for 2027 (beløp skal etter nye regler legges til år for søknadsfrist og ikke vedtaksår/statsbudsjett)

Høsten 2025 publiseres det en ny utlysning av inntil tre Forskningssentre for miljøvennlig energi (FME-samfunn).

Det overordnede målet til sentrene er å bidra til vi når Norges energipolitiske mål og støtter opp under forpliktelser innen klima og natur. Sentrene skal utvikle forskningsbasert kunnskap og løsninger for energiomstillingen som basis for strategiske beslutninger i forvaltning, næringslivet og andre samfunnsaktører.

Skissefrist og frist for hovedsøknad vil være i 2026, og vedtak vil fattes i 2027.

Energi og lavutslipp: Miljøvennlig energi

Endring ift forslag som ble lagt frem på møte 2-2025 i juni:

- Nytt forslag til bruk av KSP-S, KSP-K og Forskerprosjekt og økt deltakelse i fellesutlysning med andre porteføljestyrer, se vedlegg 2.
- Skilt ut FME og CO₂-håndtering i egen tabell i tråd med tildelingsbrevet fra ED.
- Justert rammen for Miljøvennlig energi etter instruks fra økonomi.

I investeringsplanen foreslås det to utlysninger som er åpne i hele bredden av deltemaet Miljøvennlig energi:

- Kompetansebyggende prosjekt for næringsliv (KSP-K)
- Innovasjonsprosjekt i næringslivet (IP-N)

Det foreslås en endring i bruken av søknadstypen KSP-S. Forslaget omfatter en pilotutlysning av KSP-S rettet mot teknologi i utvalgte sektorer ref. diskusjon i PS-møte 2-2025. Det foreslås videre at midler som tidligere år har vært øremerket temaområdet Energiomstilling og virkninger for samfunn, klima og natur (KSP-S) legges inn i to store fellesutlysninger for Grønn og rettferdig omstilling (KSP-S og Forskerprosjekt (FP)). Dette er et samarbeid med Porteføljene for klima/miljø og velferd/utdanning. Se mer informasjon i vedlegg 2 og i utkastet til investeringsplan.

Det er videre foreslått at porteføljestyret i 2026 setter av midler til deltakelse i ytterligere to utlysninger i samarbeid med andre Forskningsrådsporteføljer. Disse er videreføring av årets utlysninger: *Samfunnssikkerhet og beredskap* (KSP-S) og *Oppfølging av Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport* (FP). Samlet sett innebærer dette en økning i finansiering til utlysninger i samarbeid med andre porteføljer.

Det er lagt opp til deltakelse i en rekke internasjonale samarbeidsutlysninger; EUs partnerskap CETP og DUT, bilateral utlysning med Finep i Brasil, Eurostarsutlysning (EUREKA) med flere prioriterte samarbeidsland inkl Japan (NEDO) og nettverksstøtte for arbeid med European Strategic Energy Technology Plan (SET Plan). Det samlede omfanget som er foreslått vil innebære en liten økning i midler til internasjonale utlysninger og tiltak.

Andre samlede effekter av forslaget er en svak nedgang i samlet finansiering rettet mot næringslivet (IPN).

Total ramme for utlysningene i 2026 til prosjekter er antatt å være 626 mill. kroner, samt til nye forskningsentre 240 mill. kroner. Fordelingen på de ulike søknadstypene fremgår av tabellen i investeringsplanen.

Energi og lavutslipp: CO₂-håndtering

Det foreslås at 30 millioner kroner av de tilgjengelige midlene settes av til utlysning av KSP-K, og 40 millioner kroner til internasjonal utlysning gjennom Clean Energy Transition Partnership (CETP). Med totalt 70 millioner kroner tilgjengelig til CO₂-håndtering, er det viktig å prioritere noen få utlysninger fremfor å spre midlene tynt utover mange. Erfaring viser at små beløp fordelt på mange utlysninger ofte virker lite motiverende for søkermiljøene, og resulterer i få søknader.

CO₂-håndtering har hatt en positiv utvikling de siste årene, og det er nå stor industriell interesse for teknologien. Samtidig nøler flere industriaktører med å investere på grunn av høye kostnader. Det er behov for mer forskning for å gjøre teknologien rimeligere, og KSP-K vurderes som svært godt egnet for videre teknologiutvikling.

Utlysninger gjennom CETP de siste tre årene har gitt gode resultater. Prosjektene som har fått støtte ligner i stor grad på KSP-K, men har den fordelen at norske miljøer samarbeider med internasjonale eksperter i felles prosjekter. Dette bidrar til økt kvalitet i forskningen og gir gode effekter ved at resultatene lettere spres på tvers av landegrenser.

Selv om utlysning av IPN ikke prioriteres, vil det fortsatt være gode muligheter for industriprosjekter. Forskningsrådet og Gassnova samarbeider om CO₂-håndtering, og Gassnova har en egen utlysning på 80 millioner kroner rettet mot industrien gjennom sitt CLIMIT-Demo-program.

Petroleum

Investeringsplanen foreslår fem utlysninger i 2026 for petroleum. Den viktigste av disse er utlysningen av forskningssenter (PETROSENTER). Det er ett løpende senter som avsluttes i 2025/2026. Se for øvrig porteføljeanalysen og dypdykket for 2025 for bredere omtale av relevante forskningssentre og senteratsinger. Siden forrige PS møte har Forskningsrådet fått innspill fra operatørene og gjennom et åpent innspillmøte til utlysningen. Vi foreslår å øke utlysningen til å omfatte to sentre. Den årlige rammen må i så fall økes til 30 mill. kroner, som innebærer å redusere andre utlysninger (IPN og KSP-K) for å ivareta et nullvekst-scenario. Årlige IPN og KSP-K utlysninger kan videreføres på et litt lavere nivå i de første årene.

Forskningssamarbeidet med Brasil foreslås også videreført, og tre av delporteføljene deltar i denne fellesutlysningen med FINEP (miljøvennlig energi, petroleum, maritim).

I et nullvekst-scenario er det kun plass til en utlysning til. I 2025 deltok petroleum i fellesutlysningen innen samfunnssikkerhet. Utlysningen hadde stort søknadstilfang, med flere petroleumsrelevante prosjekter. En del av forskningsbehovene innen Storulykker og arbeidsmiljø (Tema 5) kan dekkes gjennom denne utlysningen. Det har ikke vært utlyst forskerprosjekter hvert år i de seinere årene, og det er behov for å opprettholde en viss andel grunnforskning, spesielt innenfor Reduksjon av klimagasser, energieffektivisering og miljø (Tema 1) og Storulykker og arbeidsmiljø (Tema 5). Søknadstilfanget til de siste forskerprosjekt utlysningene har imidlertid vært svakt. Med bakgrunn i den store interessen for fellesutlysningen innen samfunnssikkerhet foreslår derfor administrasjonen å videreføre deltagelsen i denne utlysningen i minst ett år til.

Maritim

I investeringsplanen foreslås det for 2026 deltagelse i to store, åpne fellesutlysninger av:

- Samarbeidsprosjekt for å møte utfordringer i samfunn og næringsliv (KSP-S)
- Innovasjonsprosjekt i næringslivet (IP-N),

Det foreslås at begge utlysningene (av KSP-S og IP-N) vil være i hele bredden av de tre prioriteringene innen maritim; Digitalisering av maritim næring, Grønn skipsfart og Sikkerhet til havs. Noen av midlene i disse utlysningene vil bli brukt til satsingen Maritim Zero 2050, forskning som bidrar til nullutslippsløsninger for skip som går over lengre strekninger.

Videre foreslås det deltagelse og bidrag til:

- Felles internasjonal utlysning i MarLEN (Maritime Low Emission Network). Dette er andre fellesutlysning i dette samarbeidet.

- Bilateral internasjonal utlysning i samarbeid med FINEP i Brasil. Søknadstypen KSP-S vil bli benyttet, og tematisk vil utlysningen være rettet mot utslippsreduksjoner fra alle typer skip og grønne korridorer for sjøtransport.
- Bidrag til 2 maritime stipendiater i utlysningen av Nærings-PhD
- Arrangementsstøtte til forskningsformidling av maritime prosjekter

Det vil bli første gang maritim er med i fellesutlysning med FINEP i Brasil. Dette har sin bakgrunn i samarbeidsavtalen som ble inngått i vinter mellom Norge og Brasil om en dekarbonisert skipskorridor mellom landene.

Innenfor den tilgjengelige budsjettrammen til maritim for 2026, som pr. i dag er 215 mill. kroner, foreslås det å sette av til sammen 15 mill. kroner til MarLEN, Nærings-PhD og Arrangementsstøtte. Det foreslås at de øvrige midlene (200 mill.) fordeles med halvparten til IP-N og halvparten til KSP-S, hvorav 20 mill. kroner til fellesutlysningen med Brasil og resten til den brede nasjonale utlysningen av KSP-S.

Transport

Investeringsplanen foreslår to utlysninger i 2026 for transport. Pilot-T-midlene vil bli utlyst gjennom ordningen Innovasjonsprosjekt i næringslivet. Vi foreslår å benytte 45 millioner på Pilot-T/IP-N og 45 millioner på KSP-S.

Midlene avsatt til KSP-S foreslår vi å samle til ett KI-senter på transport. Dermed samler vi midlene til ett konsortium som får 45 millioner fordelt på fire år. Fremfor å lyse ut midler til fire KSP-S prosjekter med åpen tematikk, kan vi med en slik satsning målrette innsatsen mot et viktig tema.

Innen transportporteføljen er det et antall svært interessante prosjekter innen digitalisering, ITS og automatisering. Et KI-senter innen transport vil være et strategisk grep for å utnytte mulighetene som ligger i utviklingen av kunstig intelligens for transportsektoren. Dette kan skape tverrfaglig samarbeid mellom forskningsmiljøer, næringsliv og offentlig sektor, og det kan gi rom for å utvikle og teste KI-løsninger som kan anvendes på områder som prediktivt vedlikehold av transportinfrastruktur, ruteoptimalisering, autonome transportsystemer og sanntidsstyring av trafikk. I tillegg åpner dette for å bygge kompetanse som gjør transportsektoren bedre rustet til å implementere ny teknologi på en trygg, effektiv og samfunnsnyttig måte. Senteret vil bli komplementært til Transport 2050-sentrene.

Havbunnsmineraler

I et nullvekst-scenario vil det kun være rom for én utlysning for havbunnsmineraler. Vi foreslår å følge opp årets KSP-S utlysning med en ny KSP-S utlysning i 2026. Tematiske prioriteringer justeres noe, for å fange opp gap i tematikk. Det kan være aktuelt med forskerprosjekter på et seinere stadium.

Forberedelse / prosess

Administrasjonen har utviklet saken.

Videre saksgang

Investeringsplanen legges frem for Forskningsrådets styre til godkjenning i forbindelse med budsjettprosessen. Når statsbudsjettet er vedtatt, vil det sannsynlig være nødvendig å justere utlysningsrammene for 2026.

Investeringsplan 2026-2028

Portefølje for energi og transport

1 Innledning

Porteføljestyret for energi og transport har fått ansvaret for å ivareta og utvikle Forskningsrådets samlede portefølje innenfor miljøvennlig energi, petroleum, maritim sektor og transport generelt. Porteføljen skal bidra til et bærekraftig og fremtidsrettet lavutslippssamfunn med nok fornybar energi på rett sted til rett tid, trygge og robuste land- og havbaserte transportløsninger, en bærekraftig utnyttelse av naturressurser og et konkurransedyktig næringsliv. Porteføljen vil være sentral i omstillingen av samfunnet for å nå [Norges klimamål](#), samtidig som forpliktelsene i [Naturavtalen](#) ivaretas.

Investeringsplanen gjør rede for hvordan porteføljestyret for energi og transport vil investere midlene det har fått ansvaret for, for å bidra til mål og prioriteringer i [Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning \(LTP\)](#), til regjeringens [mål for Forskningsrådet](#), [Forskningsrådets strategi](#) og de fem målene for porteføljen:

- Mål 1: Porteføljen skal bidra til framtidens energi- og transportsystemer
- Mål 2: Porteføljen skal bidra til kunnskapsbasert og rettferdig omstilling, og bærekraftige løsninger for klima, natur og samfunn
- Mål 3: Porteføljen skal bidra til økt verdiskaping innenfor energi og transport
- Mål 4: Porteføljen skal styrke forskningskvaliteten og flytte forskningsfronten innenfor energi og transport
- Mål 5: Kunnskap, kompetanse og teknologi i porteføljen skal deles og tas i bruk.

Porteføljeplanen er det overordnede styringsdokumentet for porteføljestyret. Den iverksettes gjennom investeringsplanen, som oppdateres årlig. Investeringsplanen viser hvordan porteføljestyret vil prioritere sine midler til konkrete utlysninger og andre aktiviteter. Planen har en treårig horisont, der år 1 er detaljert, mens år 2 og 3 i større grad er retningsgivende. Alle utlysninger er med forbehold om bevilgninger i statsbudsjettet. Oppdateringene baseres på nyeste porteføljeanalyse, strategiske diskusjoner i porteføljestyret, føringer i tildelingsbrev fra departementene og antatt tilgjengelige midler i perioden planen gjelder for.

2 Prioriteringer og tiltak

Porteføljestyrets samlede prioriteringer og tiltak danner grunnlaget for styrets fremtidige investeringer og øvrige aktiviteter og er beskrevet i porteføljeplanen. Det er imidlertid ikke alle prioriteringer og tiltak i planen som følges opp hvert år.

Porteføljestyret vil prioritere godt samspill mellom nasjonal og internasjonal forskningsinnsats

Porteføljen har en betydelig returandel i Horisont Europa, slik det framgår av porteføljeanalysen. Mulighetene innenfor EU systemet er likevel svært ulikt for delpordeføljene. Et godt samspill kan innebære at nasjonale utlysninger innrettes som et supplement til en stor internasjonal innsats eller at konkurransekraften for enkelte forskningsfelt løftes gjennom internasjonale utlysninger med dedikert finansiering for norske forskningsmiljøer. Porteføljestyret investerer derfor i deltagelse i ulike internasjonale partnerskap. Dette omfatter partnerskap som er knyttet opp mot klima, energi og mobilitet (klynge 5) i Horisont Europa¹ (Clean energy transition (CETP), Driving urban transitions (DUT), Maritime Low Emission Network (MarLEN) som støtter opp under Zero-emission waterborne transport), og andre relevante samarbeid tilknyttet EU. Porteføljestyret vektlegger også bilateralt samarbeid med panoramaland². Tiltak for samarbeid med panoramalandet Brasil er inkludert i investeringsplanen. Porteføljestyret vil også vurdere tiltak i forbindelse med håndtering av konsekvensene av situasjonen for forskning i USA. Den geopolitiske situasjonen er under rask endring, og det er avsatt noe fleksibilitet i investeringsplanen for å ivareta uventede/kommende behov.

Det er helt avgjørende at internasjonalt forskningssamarbeid bygger på likeverd. Porteføljestyret legger til grunn at vitenskapelig kvalitet, akademisk frihet og ytringsfrihet er selve fundamentet for fri og uavhengig forskning og en av grunnplankene i demokratiet.

¹ [Europeisk partnerskap](#)

² [Panorama](#)

Porteføljestyret vil prioritere forskningskvalitet, samt kompetansebygging og forskerrekuttering som er tilpasset sektorenes behov

Porteføljeplanen vektlegger at samarbeid mellom forskere og brukere av forskningen, næringsliv, offentlig sektor eller andre, gir gode muligheter til nye ideer, styrket forskningskvalitet og relevans av forskningen. Tiltak for samarbeidsforskning følges opp i denne investeringsplanen med koordinerte utlysninger av kompetanse og samarbeidsprosjekter. I perioden for denne investeringsplanen vil det også være flere utlysninger av forskningssentre med krav til samarbeid mellom forskningsorganisasjoner og brukere. Porteføljestyret planlegger også et avgrenset volum med forskerprosjektutlysninger. Behovet for rekruttering er identifisert i tidligere analyser av energi- og petroleumsfeltet og den nye fagevalueringen av matematikk, IKT og teknologi. Rekrutteringstiltak blir inkludert som en del av mange utlysninger rettet mot forskningsorganisasjoner. Det blir også satt av noe midler til deltagelse i nærings-PhD utlysninger.

Porteføljestyret vil prioritere bærekraftig forskningsbasert innovasjon

Forskningsbasert innovasjon er viktig for framtidig verdiskaping i næringslivet. De offentlige midlene skal være utløsende for prosjektene næringslivet søker støtte til, og det kreves betydelig privat finansiering i prosjektene. Denne investeringsplanen inneholder et bredt tilbud til næringslivet innenfor temaområdene miljøvennlig energi, petroleum, maritim og transport. Tematisk vil utlysningene være åpne i bredden av det enkelte temaområde, og bidra til utvikling av teknologier med forskjellig modenhetsnivå (TRL skala). Planen inneholder også samarbeid med virkemiddelapparatet (Innovasjon Norge, Enova og Gassnova) om utlysninger innenfor spesifikke tema, der hensikten er å gi et helhetlig tilbud fram til pilotering, investeringsbeslutning og realisering.

Porteføljestyret vil prioritere tiltak som bidrar til at forskningsresultatene blir tatt i bruk

Forskningen må være relevant for de som skal ta forskningsresultatene i bruk og det handler også om tilgjengelighet og formidling av forskningen. [Forskningsrådets krav, retningslinjer og veiledere om åpen forskning](#) er viktig for tilgjengelighet av forskningsresultatene. Dette vil særlig vektlegges i utlysningene rettet mot forskningsorganisasjonene. Ellers inneholder denne prioriteringen tiltak for formidling og kunnskapsoppsummeringer. En stor grad av formidling skjer internt i prosjektene eller forskningssentrene, mellom forskere, næringsliv og andre brukere av forskningen. Det forventes også at prosjektene utøver allmennrettet formidling. Investeringsplanen inneholder en avgrenset mulighet til arrangementsstøtte og deltagelse på Offshore Northern Seas (ONS) 2026. De ovenstående prioriteringene vil også bidra til at forskningsresultater blir tatt i bruk. I denne sammenhengen, er tilbudet til næringslivet om støtte helt fram til høyt modenhetsnivå av stor betydning.

Porteføljestyret vil prioritere sektorovergrepene forskning og innovasjon

Samspill mellom ulike aktører og sektorer er avgjørende for omstillingen av samfunnet. Omstilling fordrer tverrfaglig og sektorovergrepene forskning som bidrar til effektive og rettferdige prosesser i utvikling av energi- og transportsektoren. Porteføljestyret vil delta i utlysninger som spesifikt etterspør forskning relatert til samhandling og systemintegrasjon på tvers av temaområdene og sektorene i porteføljen og med andre Forskningsrådsporteføljer.

Utlysninger

En samlet oversikt over utlysninger er vist i **Feil! Fant ikke referanse kilden..** Prioriteringer og avgrensninger for utlysningene i 2026 er beskrevet under for delporteføljene. Utlyningsplanen avhenger av statsbudsjettet for 2026 og for kommende år. Endringer i antall og rammer for planlagte utlysninger i 2026 vil sannsynlig forekomme som følge av statsbudsjettet.

Energi og lavutslipp

Delporteføljen innen energi og lavutslipp finansieres av Energidepartementet (ED), Kap. 1850.73, av Klima- og miljødepartementet (KLD), Kap. 1410.73 og Samferdselsdepartementet (SD) Kap. 1301.71.

I tildelingsbrevet fra ED for 2025 presiseres det at midlene skal gå til prosjekter med høy samfunnsøkonomisk nytte, kvalitet og relevans, og som ellers ikke ville blitt realisert i et mindre omfang eller over lengre tid. FoU-strategien Energi21 skal legges til grunn for prioriteringen av støtte til prosjekter og aktiviteter. Denne vil gjelde frem til ny oppdatert strategi for Energi2050 foreligger. Noen spesifikke føringer er ellers at satsingen på hydrogen skal videreføres for å følge opp regjeringens veikart for hydrogen og at prosjekter innenfor bærekraftig areal og naturforvaltning,

herunder blant annet forskning på miljøkonsekvensene av havvindutbygging på norsk sokkel og konsekvenser av energiproduksjon for reindrift, skal gis prioritet. KLD og SDs overordnede føring sier at «forskning finansiert gjennom Forskningsrådet skal bidra til å nå de nasjonale og internasjonale klima- og miljømålene», samt for KLD; «fremme grønn og rettferdig omstilling». Investeringsplanen er utarbeidet innenfor disse rammene.

Høsten 2025 publiseres det en ny utlysning av finansiering til inntil tre Forskningssentre for miljøvennlig energi (FME Samfunn) med fokus på energiomstilling og konsekvenser for samfunn, klima og natur.

Det overordnede målet til sentrene skal være å bidra til at vi når Norges energipolitiske mål og støtter opp under forpliktelser innen klima og natur. Sentrene skal utvikle forskningsbasert kunnskap og løsninger for energiomstillingen som basis for strategiske beslutninger i forvaltning, næringslivet og andre samfunnsaktører.

Aktiviteten i sentrene skal ha en bred og tverrfaglige tilnærming og bidra til helhetlig kunnskap og løsninger. Resultatene skal være relevante for en rekke forvaltnings- og politikkområder (herunder energi, klima, natur), samt næringsliv og samfunnsaktører for øvrig. Skissefrist og frist for hovedsøknad vil være i 2026, og vedtak vil fattes i 2027.

For 2026 prioriterer porteføljestyret to store, åpne utlysninger for prosjekter:

- Kompetanseprosjekt for næringslivet (KSP-K) i hele bredden av temaområdet energi og lavutslipp som definert i porteføljeplanen:
 - o fornybar energi - produksjon av elektrisitet og termisk energi fra fornybare energikilder som vann- og vindkraft, sol-, hav-, bio og geotermisk energi
 - o infrastrukturer for energidistribusjon og integrasjon av disse, inkludert samspill kraftnett og termisk energi
 - o energibruk som vesentlig påvirker energisystemet; i bygg, anlegg, bebygde områder, i transport, i digitale prosesser, samt i bruk og avkarbonisering av industriprosesser
 - o hydrogenbaserte energibærere, batterier og biodrivstoff
 - o energiomstilling og virkninger for samfunn, klima og natur
 - o CO₂-håndtering innen satsingsområdene: a) Avkarbonisering av industri og energiressurser, b) Storskala CO₂-lagre på norsk sokkel og c) Nyskapende teknologiutvikling og løsninger for CO₂-håndtering CO₂-fangst, transport og lagring
- Innovasjonsprosjekt (IPN) i hele bredden av temaområdet energi og lavutslipp som spesifisert over, bortsett fra CO₂-håndtering der næringslivet kan søke CLIMIT-programmet i Gassnova.

Videre prioriterer porteføljestyret midler til en tematisk spisset utlysning:

- Samarbeidsprosjekt for å møte utfordringer i samfunn og næringsliv (KSP-S) avgrenset til temaet energieffektivisering i bygg, anlegg og industri, lokale løsninger for utnyttelse av småskala varme, kraftproduksjon og stasjonær energilagring. Temaet vil bli nærmere avgrenset i utlysningen.

Porteføljestyret setter av midler til deltakelse i fire utlysninger i samarbeid med andre Forskningsrådsporteføljer:

- *Samfunnssikkerhet og beredskap* (KSP-S) – sektorovergripende forskning på Norges evne til å forebygge og håndtere hendelser som truer grunnleggende verdier og funksjoner, herunder energiforsynings sikkerhet og kritisk energinfrastruktur. Dette er en videreføring av tilsvarende utlysning i 2025 i samarbeid med porteføljene for demokrati og internasjonale relasjoner, klima og miljø, hav og polar, mat og bioøkonomi, samt banebrytende forskning.
- *Oppfølging av Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport* (FP), spesielt for forskning på konsekvenser av energinfrastruktur og -produksjon på samisk, kvensk/norsk-finsk og skogfinsk kultur- og samfunnsutvikling. Dette er også en videreføring av tilsvarende utlysning i 2025 koordinert av Porteføljen for samisk samfunn og kultur med deltakelse fra et bredt spekter av andre porteføljer.

- *Grønn og rettferdig omstilling* (KSP-S og FP) Målet med utlysningen er kunnskap for samfunnsomstilling innenfor naturens tålegrenser som samtidig sørger for gode samfunn å leve i, kjennetegnet av velferd og livskvalitet. Omstillingen forutsetter tilgang på knappe ressurser som bl.a. arbeidskraft og kompetanse, energi, materialer og kapital. Det dreier seg om en rettferdig omstilling med legitimitet og tillit i befolkningen og om fordeling av goder og byrder mellom samfunnsgrupper og mellom generasjoner. Omstillingen må skje raskt i møte med stadig større klima- og miljøproblemer. Dette forutsetter bred aksept for og støtte til politikk og virkemidler. Relevante temaer inkluderer blant annet sirkulær økonomi og redusert forbruk, en demokratisk og sosialt inkluderende energiomstilling, arbeidslivets rolle i å bidra til omstillingen og hvilken kompetanse samfunnet trenger for å lykkes med den.

Porteføljestyret for energi og transport samarbeider også om følgende utlysning:

- *Senter for bærekraftig areal og naturbruk* (FS) – Forskning relatert til bærekraftig areal og naturforvaltning ivaretas gjennom EDs planlagte samarbeid med KLD, LMD og SD om samfinansiering av Sentre for bærekraftig areal og naturbruk som utlyses i 2025 og tildeles i 2026. Utlysningen ivaretas av Portefølje for klima og miljø i samarbeid med Porteføljene for energi og transport, hav og polar og mat og bioøkonomi.

Porteføljestyret vil prioriterer deltakelse i internasjonale samarbeidsutlysninger:

- EU-partnerskapet Clean Energy Transition Partnership (CETP) med følgende tema i 2026; CM-03A: Advanced renewable energy technologies for power production (ROA) , CM-04: Carbon capture, utilisation and storage (CCUS) CM-05: Hydrogen and renewable fuels, CM-06: Heating and cooling technologies, CM-08: Integrated industrial energy systems (kun deler av temaet, se utlysningen) og CM-09: Clean energy integration in the built environment.
- EU-partnerskapet Driving Urban Transition (DUT) med tema Positive energy districts,
- Bilateral utlysning i samarbeid med FINEP, Brasil. Dette er en videreføring av tidligere samarbeidsutlysninger, sist i 2024. Utlysningen vil i 2026 rettes mot forskningsmiljøer i samarbeid med næringsaktører og den vil bli tematisk avgrenset til noen utvalgte tema innenfor energi og lavutslipp.
- Koordinering og nettverksstøtte (KOS) – det planlegges utlysning av støtte til arbeid med European Strategic Energy Technology Plan (SET Plan).
- Andre internasjonale samarbeidsutlysninger og tiltak – det settes av noe midler til finansiering/delfinansiering av energirelevante prosjekter i andre EU-partnerskap og/eller andre bilaterale samarbeid (initiert av departementene?).

Det planlegges utlysning av Pilot-E i samarbeid med Innovasjon Norge og Enova rettet mot næringslivet i 2027. Temaet for utlysningen skal mobilisere næringslivsaktører til å ta tak i utfordringer som i mindre grad løses gjennom den eksisterende porteføljen og nye søknader til IPN og Grønn plattform. Temaet bestemmes av virkemiddelaktørene i felleskap.

Eventuelle økonomiske endringer etter vedtak

Når statsbudsjettet for 2026 er vedtatt må det foretas justeringer i henhold til den endelige rammen. Porteføljestyret vil prioritere de store, åpne utlysningene i hele bredden av porteføljeplanen, samtidig som føringer i tildelingsbrevene må ivaretas.

Petroleum

Delporteføljen finansieres fra Energidepartementet, kap. 1850, post 73. Tildelingsbrev for 2025 inkluderer følgende føringer:

- OG21 skal legges til grunn for prioriteringen av støtte til prosjekter og aktiviteter på petroleumsområdet, frem til strategien fra det nyopprettede Energi2050 foreligger.
- Utlysninger til petroleumsforskning skal fortsatt prioritere forskning rettet mot kostnadseffektiv nedstenging av olje- og gassbrønner, energieffektivisering og reduksjon av klimagassutslipp tilknyttet olje- og gassproduksjon på norsk sokkel. Forskningsinnsatsen på arbeidsmiljø, sikkerhet og sikring i petroleumsvirksomheten skal følges opp.

Disse føringene har vært de samme i mange år, og forventes å bli videreført. Investeringsplanen er derfor planlagt innenfor disse rammene. I 2026 planlegges fem utlysninger:

- Nærings- og samfunnsrettet forskningssenter (Petrosenter) – tematiske prioriteringer og avgrensninger blir utarbeidet med bakgrunn i innspill fra næringsliv og forskningsaktører. Forskerutdanning skal integreres i sentrene. Utlysningen vil også legge til rette for større grad av fleksibilitet, ved å stille krav til at en viss andel midler er uallokert og disponeres av senterets styre i årlige arbeidsplaner.
- Kompetanseprosjekt for næringslivet (KSP-K) – utlyses i bredden av de fem temaene til petroleum med mål om en balansert tildeling mhp temaene. Prioritering av Reduksjon i klimagassutslipp og energieffektivisering. Andre prioriteringer omfatter forskerutdanning, samarbeid med andre forskningsorganisasjoner og internasjonalt samarbeid.
- Innovasjonsprosjekt i næringslivet (IPN) – utlyses i bredden av de fem temaene til petroleum med mål om en balansert tildeling mhp temaene og modenhet av teknologien, der både FoU på lavere TRL skala og demonstrasjon av ny teknologi på høyere TRL skala er inkludert. Tildelingen må omfatte demonstrasjonsprosjekter. Prioritering av Reduksjon i klimagassutslipp og energieffektivisering og plugging og nedstenging av brønner. Andre prioriteringer: Søkes av leverandørindustrien, gjerne i samarbeid med sluttbrukere av teknologien. Operatører og andre energiselskaper er ønsket som samarbeidspartnere, men ikke som prosjektansvarlig.
- Bilateral internasjonal utlysning med Brasil – Dette er en videreføring av tidligere samarbeidsutlysninger med det brasilianske forskningsrådet Finep. Utlysningen vil i 2026 rettes mot forskningsmiljøer i samarbeid med næringsaktører og den vil være åpen for hele bredden av de fem temaene innenfor petroleum.
- Deltagelse i fellesutlysning med andre porteføljestyrer innen samfunnssikkerhet. For petroleum vil det omhandle sikring og sikkerhet på norsk sokkel. Det omfatter både fysisk infrastruktur og installasjoner på sokkelen og håndtering av digitale sårbarheter og trusler.

Eventuelle økonomiske endringer etter vedtak

Budsjettet for den bilaterale internasjonale utlysningen med Brasil ligger på minimumsnivå og kan vanskelig reduseres uten å kuttes i helhet. Tidsplan for internasjonale utlysninger kan være en utfordring som også har budsjettmessige konsekvenser. Justeringer av rammer for utlysningene av kompetanseprosjekter, innovasjonsprosjekter og forskningssenter er aktuelt, og balansen mellom disse justeres når statsbudsjettet er vedtatt.

Maritim

Delporteføljen maritim finansieres av Nærings- og fiskeridepartementet (NFD), Kap. 920.72, og av Klima- og miljødepartementet (KLD), Kap. 1410.73. Tildelingsbrev for 2025 inkluderer følgende føringar:

- Regjeringen viderefører innsatsen på maritim forskning og Forskningsrådet bes arbeide for at Norge forblir ledende på det maritime området internasjonalt, blant annet gjennom videre satsing på nullutslippsløsninger og autonome fartøy.
- Midlene til maritim forskning i Forskningsrådet skal bidra til økt verdiskaping i norsk økonomi og til å møte store samfunnsutfordringer innen det strategiske området Hav og Kyst.
- Forskningsrådet bes videreføre den maritime forsknings- og innovasjonsinnsatsen i tråd med de anbefalte områdene i Maritim21 fra 2022. Det innebærer at de maritime forskningsmidlene bør spisses inn mot grønn skipsfart, digitalisering og implementering av klima- og miljøvennlige løsninger.
- KLD: Satsingen Maritim Zero 2050 skal videreføres. Dette gjelder forskning som bidrar til nullutslippsløsninger for skip som går over lengre strekninger.

Disse føringene har vært de samme i flere år, og de forventes å bli videreført. Investeringsplanen er derfor planlagt innenfor disse rammene.

For 2026 planlegges det deltagelse i to store, åpne fellesutlysninger av:

- Samarbeidsprosjekt for å møte utfordringer i samfunn og næringsliv (KSP-S)
- Innovasjonsprosjekt i næringslivet (IP-N),

Begge utlysningene (av KSP-S og IP-N) vil være i hele bredden av de tre prioriteringene innen maritim; Digitalisering av maritim næring, Grønn skipsfart og Sikkerhet til havs. Noen av midlene i disse utlysningene vil bli brukt til satsingen Maritim Zero 2050, forskning som bidrar til nullutslippsløsninger for skip som går over lengre strekninger.

Videre planlegges deltagelse og bidrag til:

- Felles internasjonal utlysning i MarLEN (Maritime Low Emmission Network). Dette er andre fellesutlysning i dette samarbeidet.
- Bilateral internasjonal utlysning i samarbeid med FINEP i Brasil. Søknadstypen KSP-S vil bli benyttet, og tematisk vil utlysningen være rettet mot utslippsreduksjoner fra alle typer skip og grønne korridorer for sjøtransport.
- Bidrag til 2 maritime stipendiater i utlysningen av Nærings-PhD
- Arrangementsstøtte til forskningsformidling av maritime prosjekter

Eventuelle økonomiske endringer etter vedtak

Justeringer av rammer for utlysningene av samarbeidsprosjekter og innovasjonsprosjekter er aktuelt når statsbudsjettet er vedtatt. Balansen mellom de to store utlysningene (KSP-S og IP-N) vil bli opprettholdt.

Transport

Delporteføljen finansieres fra Samferdselsdepartementet, kap. 1301 post 71 og post 72. Tildelingsbrev for 2025 inkluderer følgende føringer:

- Bevilgningen skal bidra til å utnytte mulighetene som forskning, utvikling og innovasjon gir for å nå de transportpolitiske målene i Nasjonal transportplan 2025-2036 på en effektiv måte.
- Bevilgningen på post 71 fordeles til områdene *miljøvennlig energi* og *transport og mobilitet*. Om lag 30% av tilsagnsrammen for 2025 rettes mot *miljøvennlig energi* og 70% rettes mot *transport og mobilitet*.
- Bevilgningen på post 72 rettes inn mot NTP-satsningene Pilot-T og forskningssenterordningen Transport 2050.

Disse føringene har vært de samme i mange år, og forventes å bli videreført. Investeringsplanen er derfor planlagt innenfor disse rammene. I 2026 planlegges det to utlysninger:

- KI-senter innen transport med varighet over fire år. Utlysningen vil benytte søknadstypen *Samarbeidsprosjekt for å møte utfordringer i samfunn og næringsliv* (KSP-S).
- Pilot-T gjennom søknadstypen *Innovasjonsprosjekt i næringslivet* (IPN).

Eventuelle økonomiske endringer etter vedtak

Justeringer av rammer for utlysningene er aktuelt når statsbudsjettet er vedtatt. Hvilke utlysninger som får endret ramme avhenger av hvilken post som får økning/reduksjon.

Havbunnsmineraler

Delporteføljen finansieres fra Energidepartementet, kap. 1850, post 73. Tildelingsbrev for 2025 spesifiserer følgende:

- En forskningssatsing på havbunnsmineraler skal startes opp i 2025, jf. Meld. St. 25 (2022-2023). Satsingen skal bidra til å utvikle et godt kunnskaps- og kompetansegrunnlag om det biologiske mangfoldet på havbunnen, og hvilke konsekvenser eventuell utvinning av havbunnsmineraler kan ha for havmiljøet. Satsingen skal også bidra til å få frem bærekraftige og kostnadseffektive utvinningsmetoder og teknologier.

Havbunnsmineraler blir inkludert som en del av mandatet for det nyopprettede Energi2050. Inntil ny strategi foreligger, planlegges investeringsplanen innenfor rammene til ovenstående føring for 2025.

- Dersom finansieringsnivået fra departementet holdes på omtrent samme nivå som i 2025, vil det kun være rom for en utlysning i 2026. Den første utlysningen, som blir gjennomført i 2025, benytter søknadstypen Samarbeidsprosjekt for å møte utfordringer i samfunn og næringsliv (KSP-S). Søknadstypen stiller krav til samarbeid og gir mulighet til å støtte både forskningsorganisasjoner. I 2026 følges dette opp med ny KSP-S utlysning. Utløsningen vil ha en litt større åpning for bærekraftige og kostnadseffektive utvinningsmetoder og teknologier, samtidig som miljøperspektivet fortsatt må være en del av alle søknader. Samarbeid med norsk næringsliv vil bli vektlagt.

Eventuelle økonomiske endringer etter vedtak

Mindre endringer i budsjett for 2026 vil føre til endringer i rammen for KSP-S utlysningen. Ved en eventuell større økning i budsjett (minst 40 mill. kroner) kan det gi mulighet til en utlysning i tillegg..

Tabell 1 Utlisningsplan - delporteføljene

		Millioner kroner		
Tekst til investeringsplaner	Hvem kan søke	2026	2027	2028
Maritim: Kompetanse- og samarbeidsprosjekt (KSP-S)	Forskningsorganisasjoner	80	100	100
Maritim: Innovasjonsprosjekt (IP-N)	Næringsliv	100	100	100
Maritim: Nærings-PhD	Næringsliv	4	4	4
Maritim: Arrangementstøtte (KOS)	Forskningsorganisasjoner + Næringsliv	1	1	1
Maritim: Internasjonal utlysning MarLEN	Forskningsorganisasjoner + Næringsliv	10	10	10
Maritim: Internasjonalt samarbeid Brasil (KSP-S)	Forskningsorganisasjoner	20	0	0
Totalt		215	215	215
Transport: Innovasjonsprosjekt (IPN)	Næringsliv	45	45	45
Transport: Kompetanse- og samarbeidsprosjekt (KI-senter)	Forskningsorganisasjoner	45		
Transport: Kompetanse- og samarbeidsprosjekt (KSP-S)	Forskningsorganisasjoner	0	47	47
Totalt		90	92	92
Petroleum: Forskningscenter for petroleum	Forskningsorganisasjoner	240	0	0
Petroleum: Kompetanse og samarbeidsprosjekt (KSP-K)	Forskningsorganisasjoner	94	88	78
Petroleum: Innovasjonsprosjekt (IPN)	Næringsliv	107	105	100
Petroleum: Samfunnssikkerhet (KSP-S)	Forskningsorganisasjoner	20	0	0
Petroleum: Forskerprosjekt	Forskningsorganisasjoner	0	30	30

Petroleum: Internasjonalt samarbeid Brasil (KSP-S)	Forskningsorganisasjoner	15	0	15
		476	223	223
Havbunnsmineraler (KSP-S)	Forskningsorganisasjoner	50	50	50
Totalt		50	50	50
Miljøvennlig energi: Forskningscenter for miljøvennlig energi (FME samfunn)	Forskningsorganisasjoner	240	0	0
Miljøvennlig energi: Innvasjonsprosjekt i næringslivet (IPN)	Næringsliv	215	190	220
Miljøvennlig energi: Kompetanse og samarbeidsprosjekt (KSP-S)	Forskningsorganisasjoner	80	80	80
Miljøvennlig energi: Kompetanse og samarbeidsprosjekt (KSP-K)	Forskningsorganisasjoner	160	170	170
Miljøvennlig energi: Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport (FP)	Forskningsorganisasjoner	10	10	0
Miljøvennlig energi: Grønn og rettferdig omstilling (FP)	Forskningsorganisasjoner	35	35	35
Miljøvennlig energi: Grønn og rettferdig omstilling (KSP-S)	Forskningsorganisasjoner	35	35	35
Miljøvennlig energi: Samfunnssikkerhet og beredskap (KSP-S)	Forskningsorganisasjoner	20	20	20
Miljøvennlig energi: EU partnerskap CETP/DUT	Forskningsorganisasjoner	30	40	30
Miljøvennlig energi: Internasjonalt samarbeid Brasil (KSP-S)	Forskningsorganisasjoner	20	0	20
Miljøvennlig energi: Støtte til SET-planarbeid (SPA) - KOS	Forskningsorganisasjoner + Næringsliv	4	0	4
Miljøvennlig energi: Internasjonalt diverse partnerskap/Japan	Forskningsorganisasjoner + Næringsliv	17	20	16
Miljøvennlig energi: Pilot-E (IPP)	Næringsliv	0	30	0
		866	630	630
CO ₂ -håndtering: Kompetanse og samarbeidsprosjekt (KSP-K)	Forskningsorganisasjoner	0	40	0
CO ₂ -håndtering: Kompetanse og samarbeidsprosjekt (KSP-S)	Forskningsorganisasjoner	30	0	45
CO ₂ -håndtering: EU partnerskap CETP	Forskningsorganisasjoner	40	45	45
CO ₂ -håndtering: Medvirkningsordningen (MVO)	Forskningsorganisasjoner	0	5	0
		70	90	90

Øvrige aktiviteter

Porteføljeplanens prioriteringer inneholder også tiltak utover utlysninger. På nasjonalt plan, dreier dette seg om kunnskapsoppsummeringer/effektstudier/evalueringer innenfor porteføljens område. Et eksempel på dette er det nye effektstudiet av energiforskningen hvor formålet var å belyse effekter av

energiforskningen i perioden 2016-2024 som har vært delfinansiert av Forskningsrådet³. Små og store kunnskapsoppsummeringer er under planlegging, inklusiv energieffektivisering og reduksjon av klimagassutslipp i delportefølje petroleum, miljøkonsekvenser av vindkraft, hydrogensatsingen, evaluering av transportforskning. Videre bidrar porteføljestyret til strategisk utvikling av Norsk veikart for forskningsinfrastruktur.

Porteføljens største bidrag til internasjonalt samarbeid gir innspill på innretning og mobilisering til utlysninger i EUs rammeprogram.

Videre bidrar porteføljen i oppfølgingen av «Mission Innovation», et initiativ lansert under klimatoppmøtet i Paris i 2015 for å akselerere teknologiutviklingen for ren energi. Norge deltar i 3 Missions. Energidepartementet har gitt Forskningsrådet i oppdrag å være sekretariat for den norske deltakelsen i Mission Innovation.

IEA er en autonom mellomstatlig organisasjon innenfor rammen av OECD som gir politiske anbefalinger, analyser og data om den globale energisektoren. Formålet er å fremme energiforsyningssikkerhet, økonomisk vekst og miljømessig bærekraft gjennom energipolitisk samarbeid. Forskningsrådet er norsk kontraktspartner for mange av Teknologisamarbeidsprogrammene (TCP) som er organisert innen rammene av IEA. Disse er svært viktige for nettverk og deling av kunnskap.

³ [Effekter av energiforskningen Delrapport 1](#), [Effekter av FME-ordningen Delrapport 2](#)

Vedlegg 2 til Sak 37-2025 PS ENERTR

Til Porteføljestyret for energi og transport	Fra Rune Volla	Saksbehandler Katrine Wyller og Birgit Hernes	Dato 15.09.2025
Kopi	Vår referanse		

Investeringsplan – om KSP-utlysninger innen Miljøvennlig energi i 2026

1) Bakgrunn

Porteføljestyret hadde på møte 2-2025 en første diskusjon om investeringsplanen. Til saken var det fremmet et forslag om omlegging av utlysninger fra KSP-K til KSP-S. Porteføljestyret diskuterte forslaget og kom med en del innspill og det ble vedtatt at saken skulle legges fram igjen på neste møte. Denne saken følger opp diskusjonen fra møte 2.

I tillegg tar vi opp en annen problemstilling som berører investeringsplanen. Det gjelder hvordan innføringen av store sektorovergripende utlysninger der mange porteføljer bidrar med midler kan påvirke egen investeringsplan.

Til slutt i vedlegget går vi gjennom to ulike alternativ for utlysningsplan for disse søknadstypene og gir en anbefaling basert på en samlet vurdering av fordeler og ulemper i forhold til problemstillingene.

a) Sak fra forrige porteføljestyremøtet om mulig omlegging fra KSP-K til KSP-S

Forslaget som ble fremmet til forrige porteføljestyremøte var å legge om KSP-utlysningene helt, fra en bred og åpen KSP-K-utlysning til en bred og åpen KSP-S-utlysning (PS-sak 22-2025, vedlegg 2). Bakgrunnen for forslaget var en bekymring for om det er bransjer som er viktige for energiomstillingen som ikke har en bedriftsstruktur tilpasset KSP-K-virkemiddelet. Målet var derfor å gi bransjer uten solide lokomotiv-bedrifter mulighet til å delta i kompetansehevende prosjekter og å utvikle nettverk og samarbeid med andre bedrifter og med forvaltningen i sin bransje. Administrasjonen mente videre at søkere som tidligere har nådd opp i KSP-K-konkurransen også vil nå opp i konkurransen om KSP-S-prosjekter. Prosjektene ville samlet sett få et noe lavere volum. Samtidig ville medvirkningskravet gjort at bedrifter og andre samarbeidspartnere kunne jobbe aktivt i prosjektene.

Administrasjonen oppfattet styrets diskusjon på møte 2-2025 dit hen at det var interesse for å se mer på hvordan virkemidlene kan bli mer treffsikre, men at det kanskje ikke var riktig med en så omfattende endring uten bedre kunnskapsgrunnlag. Vi foreslår derfor i stedet at vi i 2026 gjør en mindre test for å se om det lar seg gjøre å mobilisere bransjer med annen næringsstruktur og svakere økonomi til kompetansebyggende prosjekter ved KSP-S. Vi foreslår at KSP-S-utlysningen 2026 brukes som pilotordning for teknologiprojekter for et avgrenset tema. En slik løsning vil både gi oss verdifull erfaring med KSP-S rettet mot teknologi-prosjekter og forhåpentlig mobilisere en del søknader på et område der vi har hatt lite søknader. forhåpentlig mobilisere en del søknader på et område der vi har hatt lite søknader.

b) Balansen mellom å delta i fellesutlysninger og å ha egne spissede utlysninger innen Miljøvennlig energi

Den andre problemstillingen vi mener bør diskuteres når kommende utlysninger for KSP- og Forskerprosjekter bestemmes er samspillet mellom egne utlysninger og fellesutlysninger på tvers.

Forskningsrådet har de senere år arbeidet mye for å få til store tverrgående utlysninger på sektorovergrepene problemstillinger der mange porteføljer bidrar med midler. Vi har i flere år deltatt i «Arealer under press», og i 2025 deltar vi i tre slike fellesutlysninger. Dette har gjort at forskere som jobber med energirelaterte spørsmål også kunne søke på disse midlene.

I investeringsplanen for 2026 er det lagt opp til at vi skal være med på fire fellesutlysninger:

- *Samfunnssikkerhet og beredskap* (KSP-S) – sektorovergrepene forskning på Norges evne til å forebygge og håndtere hendelser som truer grunnleggende verdier og funksjoner, herunder energiforsyningssikkerhet og kritisk energiinfrastruktur. Dette er en videreføring av tilsvarende utlysning i 2025 i samarbeid med porteføljene for demokrati og internasjonale relasjoner, klima og miljø, hav og polar, mat og bioøkonomi, samt banebrytende forskning.
- *Oppfølging av Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport* (FP), spesielt for forskning på konsekvenser av energiinfrastruktur og -produksjon på samisk, kvensk/norsk-finsk og skogfinsk kultur- og samfunnsutvikling. Dette er også en videreføring av tilsvarende utlysning i 2025 koordinert av Porteføljen for samisk samfunn og kultur med deltakelse fra et bredt spekter av andre porteføljer.
- *Grønn og rettferdig omstilling* (KSP-S og FP) er et nytt initiativ basert på samarbeidet knyttet til Arealer under press, men med en bredere tematisk innretning. Målet med utlysningen er kunnskap for samfunnsomstilling innenfor naturens tålegrenser som samtidig sørger for gode samfunn å leve i, kjennetegnet av velferd og livskvalitet. Relevante temaer inkluderer blant annet sirkulær økonomi og redusert forbruk, en demokratisk og sosialt inkluderende energiomstilling, arbeidslivets rolle i å bidra til omstillingen og hvilken kompetanse samfunnet trenger for å lykkes med den. Omstillingen forutsetter tilgang på knappe ressurser som bl.a. arbeidskraft og kompetanse, energi, materialer og kapital. Omstillingen må skje raskt i møte med stadig større klima- og miljøproblemer. Det forutsetter bred aksept for og støtte til politikk og virkemidler. Det dreier seg om en rettferdig omstilling med legitimitet og tillit i befolkningen og om fordeling av goder og byrder mellom samfunnsgrupper og mellom generasjoner.

Spesielt de to sistnevnte fellesutlysningene er i hovedsak rettet mot forskningsmiljøer som jobber med samfunnsvitenskap og humaniora. Dette gir gode muligheter for forskningsmiljøene, men det innebærer en oppsplitting av energimidlene og mange pottter å søke på dersom vi samtidig viderefører en egen KSP-S utlysning med temaet Energiomstilling og virkninger for samfunn, klima og natur.

Administrasjonen foreslår derfor at porteføljestyret vurderer om vi innen dette temaområdet bør ta steget helt over, dvs. å bruke fellesutlysningene i stedet for egen utlysning. Dette vil gi administrative besparelser, men reiser også noen spørsmål porteføljestyret bør følge opp; blant annet hvordan tematikk/utlysninger utarbeidet i samarbeid med andre porteføljer påvirker søknadstilfanget og utviklingen i porteføljen.

2) Hvordan kan investeringsplanen følge opp punktene over?

Som kommentert over mener vi begge disse problemstillingene bør tas med i betraktning når investeringsplanen for 2026 diskuteres. Administrasjonen har forsøkt å gjøre dette ved å vurdere to forskjellige alternativer for utlysninger. Diskusjonen berører kun KSP-S/KSP-K og Forskerprosjekter, for de øvrige punktene i investeringsplanen er det ikke gjort prinsipielle endringer.

Alternativ 1:**KSP-K åpent i hele bredden + KSP-S med to temaer, Energiomstilling pluss ny Pilotordning for teknologi-prosjekter**

Utlysninger	Fordeler	Ulemper
KSP-K åpent i hele bredden av porteføljen KSP-S med to tema: - energiomstilling og virkninger for samfunn, klima og natur - ny pilotordning for teknologiprojekter Begrenset deltakelse i fire fellesutlysninger: - KSP-S Grønn omstilling - Forskerprosjekt: Grønn omstilling - Forskerprosjekt: Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport - KSP-S: Samfunnssikkerhet og beredskap	• tester ut om KSP-S-prosjekter fungerer for teknologi- orienterte søknader • tester om vi når flere bransjer • mulighet til ekstra mobilisering til «svake» miljøer • fortsatt egen utlysning øremerket deltemaet Energiomstilling og virkninger for samfunn, klima og natur i tillegg til sektorovergripende fellesutlysninger.	• temaavgrensning på KSP-S for teknologi som kan gi vanskelige avklaringer om hvilke prosjekter som kan søke • vi deler Energiomstillings-midlene på mange utlysninger, mindre midler per utlysning og mer uklart for søkere hvor de bør søke • flere utlysninger/temaer gir ofte flere søknader, dvs. ekstra jobb for søkermiljøene og for administrasjonen

Tabell 1 Alternativ 1

Alternativ 2: KSP-K åpent i hele bredden og KSP-S med ny Pilotordning for teknologiprojekter. Økt innsats i fellesutlysningene på Grønn og rettferdig omstilling.

Utlysninger:	Fordeler	Ulemper
KSP-K åpent i hele bredden av porteføljen KSP-S med ett tema: - ny pilotordning for teknologiprojekter, inkl. miljøkonsekvenser av disse teknologiene Økt innsats i to fellesutlysninger - KSP-S: Grønn omstilling - Forskerprosjekt: Grønn omstilling Begrenset deltakelse i to fellesutlysninger: - Forskerprosjekt: Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport - KSP-S: Samfunnssikkerhet og beredskap	• tester ut om KSP-S fungerer for teknologi orienterte søknader • mulighet til ekstra mobilisering til «svake» miljøer • miljøene som jobber med samfunnsvitenskapelige og <u>humaniorerelaterte</u> problemstillinger <u>ift</u> Energiomstilling får et mer oversiktlig utlysningsbilde • bedre muligheter for å søke om forskerprosjekter innen Energiomstilling, det har vært etterlyst.	• prosjekter innen miljø- og naturkonsekvenser vil måtte søke om KSP-K eller KSP-S avhengig av om KSP-S er åpen for den aktuelle teknologien prosjektet skal <u>forskerpå</u> konsekvensen av • fellesutlysninger besluttet av det porteføljestyret som legger inn mest finansiering. Blir energiinteresser tilstrekkelig ivaretatt?

Tabell 1 Alternativ 2

Administrasjonens vurdering av alternativene

Begge alternativene innebærer fortsatt av vi tilbyr en bred KSP-K-utlysning som er åpen for søknader i hele bredden av porteføljeplanens delområde Miljøvennlig energi. Begge alternativene åpner også for at

vi får et tilbud til utvalgte sektorer/bransjer som ikke har lokomotivbedrifter og tradisjoner for forskning, og som derfor har problemer med å skaffe den nødvendige kontantfinansieringen til prosjektet.

Administrasjonens vurdering er ellers at:

- Alternativ 1 er ganske moderat og innebærer at vi kun åpner forsiktig for å teste teknologiprojekter på KSP-S. Planen er å definere en tematisk avgrensning rundt temaet energieffektivisering i bygg, anlegg og industri, lokale løsninger for utnyttelse av småskala varme, kraftproduksjon og stasjonær energilagring.
På den måten vil vi kunne mobilisere søknader på et tema som ellers har vært vanskelig å få søknader på, i tillegg får vi testet ut hvordan dette vil virke. Alternativet innebærer imidlertid at de samfunnsvitenskapelige miljøene må velge mellom å søke på den målrettede KSP-S-utlysningen mot tema Energiomstilling eller om de vil søke en av fellesutlysningene.
- Alternativ 2 er ganske likt alternativ 1 med pilotutlysning for teknologiprojekter innen KSP-S. Forskjellen er at vi i dette alternativet legger alle midlene til Energiomstilling over i fellesutlysningene *Grønn og rettferdig omstilling*. Miljøene får på den måten muligheten til å jobbe med sektor-overgripende problemstillinger innen grønn omstilling og det gir mulighet for å søke om forskerprosjekter (uten brukerpartnere) på feltet. Dette bidrar også til at Forskningsrådet får slagkraftige tverrgående utlysninger for Grønn omstilling, og at energiområdet utgjør en viktig del av disse utlysningene. Prosjekter som jobber med miljø- og naturkonsekvenser av energiomlegging må i en slik modell søke til KSP-K eller KSP-S-utlysningen (avhengig av om det er innenfor tema for denne).

Hovedregelen er at den porteføljen som legger inne størst andel finansiering fatter beslutning. Finansiering fra miljøvennlig energi vil utgjøre ca. 1/3 av totalt utlyst. Det blir derfor PS for klima og miljø, evt. med settemedlemmer fra de deltakende porteføljene, om nødvendig, som fatter beslutning.

Tabell 3 nedenfor viser de budsjettmessige konsekvensene av de to ulike valgene og til informasjon; hvordan de tilgjengelige midlene var allokert i 2025 og administrasjonens forslag som ble lagt frem på PS-møtet i juni.

Søknads- type	Prosjektfinansiering Miljøvennlig energi 2026	Prioritering i	2026		2026 oppinnelig forslag juni 2025, inkl CCS	
			alternativ 1	alternativ 2	2025	CCS
IPN	kommer		215	215	230	215
KSP-S	Energiomstilling og virkninger for samfunn, klima og natur		50	0	70	235
KSP-S	Pilot på teknologi og tilhørende miljøkonsekvenser		80	80	0	0
KSP-K	Hele porteføljeplanen, deltema Miljøvennlig energi		150	160	220	30
FP	Grunnleggende forskning på bruk av KI i energi		0	0	0	40
FP	Sannhets- og forsoningskomisjonens rapport*		10	10	10	10
FP	Grønn og rettferdig omstilling*		10	35	0	0
KSP-S	Grønn og rettferdig omstilling*		20	35	0	30
KSP-S	Samfunnssikkerhet og beredskap*		20	20	20	20
KSP-S	Arealer under press		0	0	20	0
EU	EU partnerskap CETP/(DUT i 2027)**		30	30	40	60
INT	Internasjonalt Brasil**		20	20	0	20
KOS	Støtte til SET-plan arbeid (SPA)/(CCS: MVO i 27)		4	4	0	3
INT	Internasjonalt - diverse partnerskap og bilateralt**		17	17	15	7
	SUM		626	626	625	670

Tabell 3 Alternativ 1 og 2 – tentativ fordeling av rammer for utlysningene

I tabellen nedenfor viser vi hvordan de ulike alternativene slår ut med hensyn til fordeling mellom utlysninger med og uten krav om brukerpartner, egen utlysning vs. deltakelse i fellesutlysninger, etc.

	Alt. 1	Alt. 2
Grunnleggende prosjekter uten krav om brukerpartner	3 %	7 %
Fellesutlysninger - på tvers av Porteføljestyre	10 %	16 %
Øremerket til ikke-teknologisk forskning	14 %	13 %
Næringslivet er prosjekteier og sitter i førersetet	34 %	34 %
Internasjonale utlysninger	11 %	11 %

Tabell 4 Alternativ 1 og 2 – konsekvenser av alternativ 1 og 2 på ulike dimensjoner

Administrasjonens anbefaling

Samlet mener administrasjonen at alternativ 2 vil være det beste alternativet.

Dette gir oss en ryddig test av hvordan det fungerer med KSP-S-prosjekter rettet mot næringsliv og teknologiprojekter. Vi får antakelig også mobilisert noen prosjekter fra sektorer som har hatt vanskelig for å få til KSP-K. Samtidig rydder vi i landskapet for utlysninger mot Energiomstilling ved at midlene nå kanaliseres gjennom fellesutlysningene. På den måten vil energiutfordringer bli en viktig del av de store sektorovergrepene innen Grønn og rettferdig omstilling. I tillegg får vi en forholdsvis stor pott for forskerprosjekter, noe som har vært etterspurt av styret i flere år.

Porteføljestyret bes diskutere om de kan slutte seg til administrasjonens forslag, samt evt. beslutte alternativ allokering av ressursene og/eller kommentere innretningen på de ulike utlysningene.

Sak PS-ENERTR 38 2025

Samarbeidsflater med PS Klima og miljø

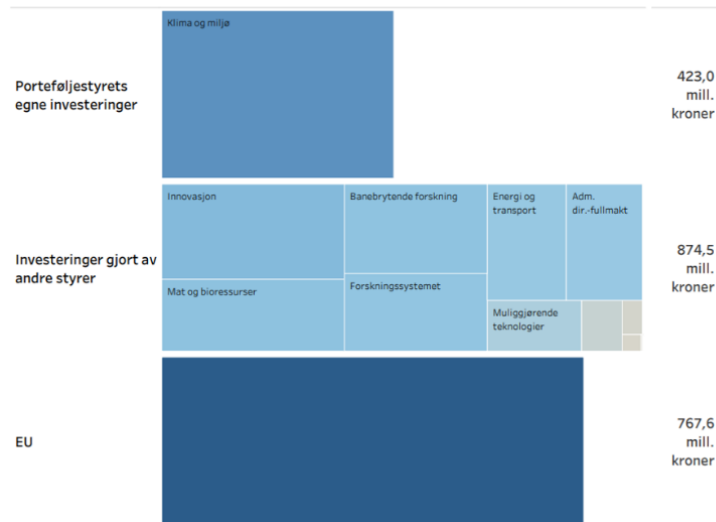
Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for energi og transport	Rune Volla	Katrine Wyller	

Fra
Områdedirektør
Eva Falleth

ORIENTERINGSSAK

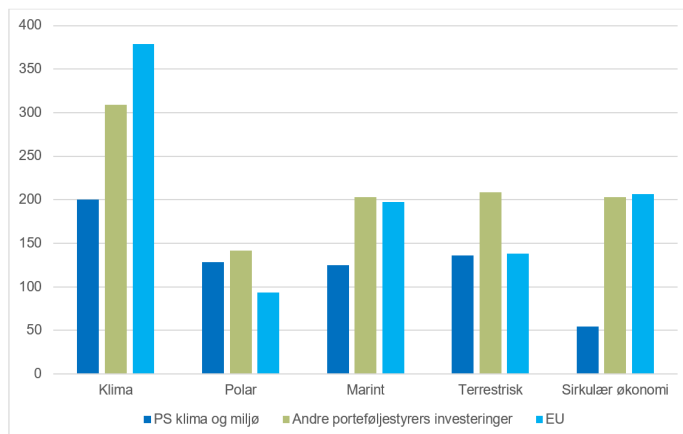
Forslag til vedtak *Porteføljestyret tar informasjonen til orientering*

Kort bakgrunn	Porteføljen for klima og miljø omfatter forskning på klima, miljø, terrestrisk og marint naturmiljø, sirkulær økonomi og polare områder. Dette innebærer forskning på hvordan menneskelig aktivitet påvirker økosystemer, hvordan klima- og naturendringer virker inn, hvordan samfunnet kan redusere klimagassutslipp og bruke arealer på en mer bærekraftig måte. Mer informasjon finnes i porteføljeplanen her: Portefølje for klima og miljø. Styreleder i Portefølje for klima og miljø, Trond Dokken og styremedlem Sandrine Bernard (som ofte har vært settemedlem hos PS Energi og transport) er invitert og vil innlede. Det legges opp til en diskusjon om grenseflater mellom porteføljene, felles utfordringer og samarbeid mellom porteføljene.
Hvorfor saken fremmes til dette møtet	Saken fremmes på oppfordring fra porteføljestyret, som har uttrykt ønske om å utvikle samarbeidsflatene med relevante porteføljestyre.
Hovedpunkter	Porteføljen for klima og miljø omfatter fem delporteføljer med et bredt spekter av miljøperspektiver med tungt innslag av naturvitenskapelig forskning. Det er også innslag av samfunnsvitenskapelig forskning, som både handler om forutsetningene for et mer miljømessig bærekraftig samfunn og hvordan utviklingen i klima og miljø påvirker dagens samfunn innenfor blant annet infrastruktur, matsikkerhet, beredskap og geopolitikk. Klima- og miljøforskningen foregår primært i universitets- og høyskolesektoren og i instituttsektoren. Næringslivsandelen er liten; kun 7 prosent av porteføljen er ledet av næringslivet. Porteføljen for klima og miljø fordeler seg mellom investeringer gjort av porteføljestyret selv, andre porteføljer og EU som vist i figur 1.

Figur 1. Finansiering av klima- og miljøporteføljen i 2024 fordelt mellom investeringer gjort av PS klima og miljø, andre porteføljestyrer og EU.

Som det fremgår over, har Klima- og miljøporteføljen betydelig overlapp med flere andre porteføljer i Forskningsrådet. Det gjelder særlig porteføljene *Forskningssystemet*, *Innovasjon*, *Banebrytende forskning*, *Mat og bioressurser* og *Energi og transport*. Figur 2 viser hvordan finansiering av klima- og miljøporteføljen i 2024 fordelt mellom investeringer gjort av PS klima og miljø, andre porteføljestyrer og EU spesifisert på de ulike delporteføljene.

Figur 2. Investeringer i delporteføljene i 2024 og deres bidrag til totalporteføljen for klima og miljø spesifisert på delporteføljer. Kilde: Porteføljeanalyse klima og miljø 2025.

Flere departementer bidrar til finansieringen. Den målrettede klima- og miljøporteføljen, dvs. midlene som porteføljestyret for klima og miljø selv disponerer, kommer hovedsakelig fra Klima- og miljødepartementet (KLD), Kunnskapsdepartementet (KD) og Nærings- og fiskeridepartementet (NFD).

For mer informasjon om porteføljen, se [Porteføljeanalyse for klima og miljø 2025](#).

Grenseflater mellom portefølje for klima/miljø og energi/transport

I 2024 var det totalt 359 aktive prosjekter med et samlet disponibelt budsjett på i overkant av 700 mill. kroner som var merket slik at de inngår både i Portefølje klima og miljø og Portefølje energi og transport.

Delportefølje Energi og lavutslipp finansierer et bredt spekter av prosjekter relatert til energiomstilling. Det dreier seg om teknologi og virkemidler for kutt i utslipp av klimagasser, om livssyklusanalyser og sirkulære løsninger for energiteknologier. Porteføljen omfatter også en lang rekke prosjekter som ser på miljøkonsekvenser av energiproduksjon og energinfrastruktur.

Tematikken inngår også i Forskningsentre for miljøvennlig energi (FME), både teknologiske sentre og sentre som tar for seg samfunnsvitenskapelige problemstillinger knyttet til energiomstillingen.

Delportefølje Petroleum har også et betydelig bidrag, som omfatter tiltak for å ivareta det marine miljø og reduksjon av klimagassutslipp. Videre har petroleumsporteføljen forskningsaktiviteter i nordområdene og polare strøk.

Delportefølje Transport bidrar også til klima- og miljømål gjennom prosjekter som omhandler effektivisering av logistikk, bærekraftig byutvikling og mobilitet, utvikling av verktøy for å fremme adferdsendringer og digital støtte for lavutslippsløsninger.

Delportefølje Maritim bidrar gjennom det prioriterte tematiske området Grønn skipsfart med støtte til prosjekter for utvikling av teknologi og løsninger som reduserer alle typer skadelige utslipp til luft og sjø fra skipsfart og annen maritim virksomhet. Det er en egen satsing med midler fra KLD for å redusere klimagassutslipp fra skip som går over lengre strekninger. Det satses også på sikkerhet til havs for å redusere faren for skipsforlis som kan gi katastrofale utslipp. Det har vært prosjekter som har sett på sikker maritim virksomhet i nordområdene der det er utfordringer med kaldt klima og islagte farvann.

Samarbeid om utlysninger

Det er et løpende samarbeid mellom porteføljene når det gjelder felles utlysninger for prosjekter som skal ta for seg relevant, sektorovergripende tematikk. I 2025 har dette omfattet følgende utlysninger:

- *Arealer under press* - kunnskapsgrunnlag og nye løsninger for bærekraftig arealforvaltning i Norge. (PS Klima og miljø)
- *Samfunnssikkerhet og beredskap* - kunnskap, teknologi og kompetanse som gjør det mulig å identifisere, forstå og håndtere risiko og sårbarhet, og å gi forskningsbaserte råd til myndigheter og beredskapsaktører. (PS Demokrati og global utvikling)

Det er også godt samarbeid om utlysningen av *Sentre for bærekraftig areal- og naturbruk*. Satsingen er finansiert av KLD, ED, NFD, LMD og Forskningsmidlene for jordbruk og matindustri.

Fra 2026 legges det opp til samarbeid om en ny utlysning med tittel *Grønn og rettferdig omstilling*. Denne er nærmere beskrevet i utkastet til investeringsplan i sak 37-2025.

Porteføljene har også samarbeid om eller koordinert aktivitet mot internasjonalt samarbeid, som blant annet omfatter EU – Driving Urban Transition (DUT) og JPI Oceans.

Forberedelse / prosess

Administrasjonen har utviklet saken.

Videre saksgang

Administrasjonen følger opp eventuelle omforente tiltak.

Sak PS ENERTR 39 2025

Orientering om kjernekraft

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for energi og transport	Rune Volla	Ingrid Anne Munz	

Fra
Områdedirektør
Eva Falleth

ORIENTERINGSSAK

Forslag til vedtak *Porteføljestyret tar informasjonen til orientering*

Kort bakgrunn	På forrige porteføljestyremøte kom det ønske om faglige dypdykk. Det ble diskutert hvordan styrets medlemmer kunne aktiviseres til dette.
----------------------	---

Hvorfor saken fremmes til dette møtet	Saken fremmes på oppfordring fra porteføljestyret.
--	--

Hovedpunkter	Pr i dag er kjernekraft ikke en del av porteføljen. Porteføljeplanen spesifiserer følgende: <i>Når det gjelder kjernekraft, har Regjeringen satt ned et offentlig utvalg som utreder dette som mulig kraftkilde i Norge. Forskning på ulike sider ved bruk av kjernekraft i Norge vil eventuelt tas inn i porteføljen avhengig av resultatene av den politiske behandlingen av Kjernekraftutvalgets utredning.</i>
---------------------	---

Energidepartementet oppnevnte 21. juni 2024 et utvalg som skal utrede kjernekraft som en mulig kraftkilde i Norge. Målet er en bred gjennomgang og vurdering av ulike sider ved en eventuell fremtidig etablering av kjernekraft i Norge. Som del av arbeidet, har utvalget arrangert digitalt innspillmøte og har mottatt mange skriftlige innspill fra offentlige, private, ideelle og akademiske hold. Fristen for å komme med skriftlige innspill var 30. juni 2025, og disse er nå publisert på nettstedet. Utvalget skal levere sin rapport til Energidepartementet innen 1. april 2026.

Med bakgrunn i Regjeringens oppnevning av «Kjernekraftutvalget», besluttet styret i Energi21 å gjennomføre en første kartlegging av kunnskapsbehovet på kjernekraftområdet med utgangspunkt i to scenarier: 1. Kunnskapsbehovet i et videreføringsscenario – Beslutning om å ikke tilrettelegge for kjernekraft i norsk energiforsyning og dermed videreføre dagens politikk 2. Kunnskapsbehovet i et kjernekraftscenario - Beslutning om å tilrettelegge for kjernekraft i norsk energiforsyning. Innspillet ble overlevert Energidepartementet i oktober 2024, og ligger her.

Med bakgrunn i sin faglige kompetanse vil Asgeir Tomasgaard og Martin Smedstad Foss (medlemmer i porteføljestyret) gi porteføljestyret en orientering om kjernekraft i et systemperspektiv og hvilke forutsetninger og tidslinjer som ligger til grunn.

Forberedelse / prosess	Styreleder har valgt tema for dypdykket. Administrasjonen har tilrettelagt saksfremlegget.
-------------------------------	--

Videre saksgang

Sak PS ENERTR 41 2025

Tildeling innovasjonsprosjekter i næringslivet

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for energi og transport	Rune Volla	Ingrid Anne Munz	<u>Innovasjonsprosjekt i næringslivet: Energi og transport</u>
Fra			
Områdedirektør			
Eva Falleth			

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak *Porteføljestyret tar informasjonen om utlysningen av innovasjonsprosjekter og søknadsbehandlingen til etterretning og legger den til grunn i tildelingssakene.*

Porteføljestyret vedtar følgende kriterier for en bloc avslag: i) IPN søknader som ikke har nådd terskelverdier for behandling i fagpanel skal avslås en bloc. ii) IPN søknader som er behandlet i fagpanel og oppnådd lavere gjennomsnittsverdi på vurderingskriteriene enn 5,0 skal avslås en bloc. iii) IPN søknader som er behandlet i fagpanel og fått karakteren 3 eller svakere på ett av vurderingskriteriene skal avslås en bloc.

Kort bakgrunn Porteføljen for energi og transport har en åpen utlysning av innovasjonsprosjekter i næringslivet (se lenke til vedlegg). Søknadsbehandling og tildelinger til prosjekter må skje i henhold til utlysningens retningslinjer og føringer. Fire av porteføljens temaområder (Miljøvennlig energi, petroleum, maritim og transport) har utlyst midler.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet Utlysningen er løpende og saken fremmes som en felles orientering for tildelingene innenfor delporteføljene, og for vedtak av kriterier for *en bloc* kriterier.

Hovedpunkter *Om utlysningen - formål*
Forskningsrådet vil løse store samfunnsutfordringer på en klimavennlig måte, og ønsker å fremme forskningsdrevet innovasjon, demonstrasjon og omstilling i både etablert og nytt næringsliv. Utlysningen er rettet mot bedrifter og har som mål å støtte innovasjonsprosjekter som inneholder betydelig innslag av industriell forskning (IF) og/eller eksperimentell utvikling (EU).

Utlysningen er løpende. Søknadene behandles derfor fortløpende og i regelmessige vedtaksmøter, frem til det ikke lenger er midler igjen. Såfremt det er midler igjen, kan søknader som ikke får avslag i det første vedtaksmøtet være med i konkurransen om midler i inntil to vedtaksmøter til. Det innebærer at hvis søknaden din er vurdert av paneler, men ikke får tildeling i det første porteføljestyremøtet den er med i, kan den få en ny sjanse i neste møte.

Søknader til behandling

Tabellen under viser oversikt over antall søknader til behandling i dette møtet. Søknadstilfanget har dessverre vært ekstremt lavt. Administrasjonen ønsker et betydelig høyere søknadstilfang og jobber med mobilisering av søkere, blant annet gjennom et digitalt arrangement gjennomført 12. september.

	Miljøvennlig energi	Petroleum	Maritim	Transport
Nye søknader	2	1	5	0
Fra PS møte -1	0	0	0	0

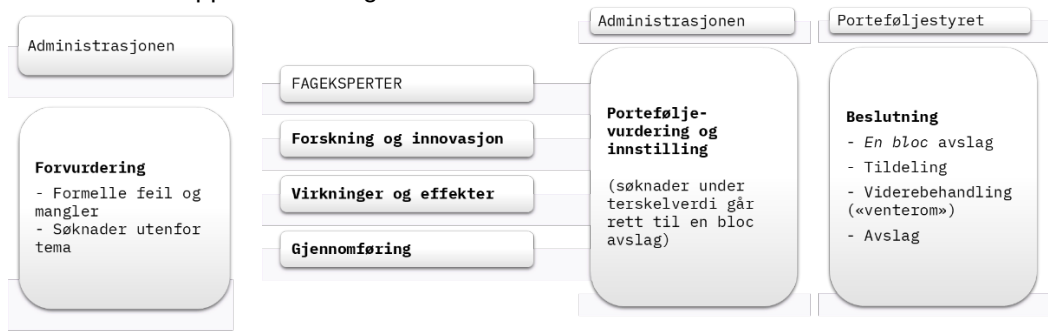

Fra PS møte -2	0	0	0	0
Til sammen	2	1	5	0

Søknader til denne utlysningen vil bli behandlet på regelmessige vedtaksmøter i porteføljestyret, til midlene er brukt opp. Dette vil også kunne skje på vedtaksmøter i 2026.

Om søknadsbehandlingen

Prosessten er oppsummert i figuren under.

Forvurdering: Søknader avvises dersom de ikke møter formelle krav i utlysningen. Søknader som faller utenfor utlysningens tematiske avgrensninger avslås uten videre behandling. Administrasjonen har fått fullmakt til å fatte dette vedtaket.

Ekspertvurdering: Ekspertene vurderer de tre kriteriene:

- Forskning og innovasjon
- Virkninger og effekter
- Gjennomføring

Karakterskalaen er sjudelt, der 7 er best og 1 er svakest. Det foregår ingen sammenligninger mellom søknader når karakterer og vurderingstekster fastsettes – kun en kalibrering mot beskrivelsen av kriteriet og karakterskalaen.

Terskelverdier: Der gjennomsnittskarakteren etter de individuelle vurderingene av fageksperter er 5,0 eller høyere, får søknaden en felles panelvurdering. Også søknader som har mellom og 4,5 og 5,0 i gjennomsnitt vil få en slik panelvurdering, dersom minst én evaluator har vurdert søknaden til 6,0 eller bedre. Søknader med gjennomsnittskarakterer lavere enn 4,5, blir ikke vurdert videre i paneler. Søknadene som blir vurdert av paneler, får de ovennevnte kriteriene oppsummert i en hovedkarakter som et samlet uttrykk for søknadens kvalitet.

Søknader som ikke har nådd terskelverdi for behandling i panel skal avslås. Vi ber porteføljestyret vedta tilsvarende terskelverdier for *en bloc* avslag for søknader som er behandlet i panel. Kriteriene i vedtaket kan anvendes for *en bloc* avslag i de kommende vedtaksmøtene.

Porteføljeverdning gjøres av administrasjonen. Den skal sørge for at tildelingene gjennom året blir balansert mhp. tema, tematiske prioriteringer, modenhet av teknologi eller andre hensyn. Hvilke hensyn som vektlegges er spesifisert i utlysningen. Porteføljestyret har handlingsrom mhp porteføljeverdningen.

Om beslutningsprosessen i porteføljestyret

Porteføljestyrets vedtak faller i tre kategorier: i) tildeling, ii) viderebehandling og iii) avslag, inklusiv *en bloc*. Viderebehandling er litt sammenlignbart med et «venterom». Det utsetter vedtaket, og søknaden kan konkurrere i inntil to vedtaksmøter til. Administrasjonen legger tentativt opp til følgende innstilling av søknader:

- Søknader med gjennomsnitt 6,0 eller bedre tildeles på første vedtaksmøte eller settes i «venterommet», dersom porteføljevurderingene tilsier dette.
- Søknader med gjennomsnittskarakter 5,0 til 5,7 settes i «venterommet» eller avslås. I enkelttilfeller kan søknader med slike vurderinger også innstilles til tildeling, dersom porteføljevurderinger tilsier dette.
- Når tiden i «venterommet» løper ut (maks to vedtaksmøter i tillegg til det første) eller når midlene er i ferd med å bli brukt opp må beslutning om tildeling eller avslag fattes.
- Søknader med vurdering under terskelverdier avslås på første vedtaksmøte.

Dette sikrer rask behandling av de beste og de svakeste søknadene, mens «midtsjiktet» må vente litt lenger for beslutning.

**Forberedelse /
prosess**

Administrasjonen har utviklet saken. Ekspertene har deltatt i søknadsvurderingen.

Videre saksgang

Forskningsrådet publiserer resultatene for hver enkelt tildelingssak så raskt som mulig på nettsidene. For utlysninger som inneholder statsstøtte skjer dette utenfor børsens åpningstid. Det blir ikke laget egne nyhetssaker denne gangen. Søkere får individuell, skriftlig tilbakemelding om beslutningen. Vurderingene av de enkelte kriteriene blir vedlagt tilbakemeldingen. Prosjekter som har fått tildeling inviteres til å sende revidert søknad. Administrasjonen følger opp eventuelle betingelser gjennom behandling av revidert søknad, og fatter endelig beslutning om tildeling.

Sak PS ENERTR 46 2025

Møteplan 2026

Til Porteføljestyret for energi og transport
Ansvarlig Direktør Rune Volla
Saksbehandler Ingrid Anne Munz
Vedlegg

Fra Områdedirektør
Eva Falleth

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak *Porteføljestyret vedtar møteplanen for 2026*

Kort bakgrunn Forslaget er tilpasset Forskningsrådets årshjul. Vi har unngått datoer der Forskningsrådets styre, PS Forskningssystemet og Energi 2050 har planlagt styremøter.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet Saken fremmes for å allokere datoene i kalendere snarest.

Hovedpunkter	Dag	Tidspunkt	Tentative saker	Tentativt format
	Torsdag 19. februar NB vinterferie uke i Oslo	Hele dagen	Årsrapportering, tildelingssaker	Teams eller fysisk
	Torsdag 30.april	To timer (9-11)	Tildelingssaker	Teams
	Onsdag 17. og torsdag 18. juni	To dagers møte	Porteføljeanalyse, investeringsplan, tildelingssaker	Fysisk
	Tirsdag 22. september	Hele dagen	Investeringsplan, tildelingssaker	Teams eller fysisk
	Torsdag 10. desember	Hele dagen	Tildelingssaker	Teams eller fysisk

Forberedelse / prosess Administrasjonen har utviklet saken.

Videre saksgang